

§ 26.

(1) Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. listopadu 1939.

(2) Týmž dnem pozbývají účinnosti předpisy o věcech upravených tímto nařízením.

(3) Toto nařízení provedou ministři vnitra a veřejných prací v dohodě s ostatními zúčastněnými ministry.

IV. Malá motorová kola,

§ 27.

(1) Předpisy oddílu I a III neplatí pro malá motorová kola.

(2) Zvláštním vládním nařízením budou vydány předpisy o připuštění malých motorových kol a o způsobilosti jejich řidičů, jakož i jiné předpisy o jízdě malými motorovými koly.

Dr. Hácha v. r.

Ing. Eliáš v. r.

Ježek v. r.

Dr. Šádek v. r.

Dr. Kalfus v. r.

Dr. Havelka v. r.

Dr. Kapras v. r.

Čipera v. r.

Dr. Krejčí v. r.

Dr. Feierabend v. r.

Dr. Klumpar v. r.

242.

Vládní nařízení

ze dne 27. září 1939

o chování v silniční dopravě (dopravní řád silniční — d. ř. s.).

O b s a h.

A. Všeobecné předpisy.

- § 1. Základní pravidlo o chování v silniční dopravě.
- § 2. Řízení dopravy policejními orgány a barevnými značkami.
- § 3. Dopravní značky a dopravní zařízení.
- § 4. Omezení dopravy.
- § 5. Podniky na veřejných silnicích.
- § 6. Opatření k povznesení dopravní kázně na silnicích.

B. Vozidla.

1. Všeobecná ustanovení pro vozidla.

- § 7. Řízení vozidel.
- § 8. Používání jízdní dráhy.
- § 9. Rychlost jízdy.
- § 10. Vyhýbání a předjíždění.
- § 11. Naznačování změny směru jízdy a zastavení.

§ 12. Varovná znamení.

§ 13. Přednost v jízdě.

§ 14. Kolony vozidel.

§ 15. Zajištění k okraji a zastavování.

§ 16. Parkování.

§ 17. Vjíždění a vyjíždění.

§ 18. Nakládání a skládání.

§ 19. Náklad vozidel.

§ 20. Opuštění vozidla.

§ 21. Zvukové signály vozidel.

§ 22. Označení vozidel.

§ 23. Koncová světla a odrazová skla.

§ 24. Osvětlení vozidel.

2. Zvláštní ustanovení pro vozidla.

a) Cyklisté.

§ 25. Vystrojení jízdního kola.

§ 26. Jízda na kole.

§ 27. Používání cyklistických cest a banketů.

§ 28. Jízda za sebou a vedle sebe.

§ 29. Cyklisté v uzavřených skupinách.

§ 30. Vezení osob a předmětů.

§ 31. Jízda s vlečnými vozíky a se zvířaty.

§ 32. b) Povozy.

c) Motorová vozidla.

§ 33. Používání osvětlovacích zařízení.

§ 34. Přeprava osob na nákladních motorových vozidlech a vlečných vozech.

§ 35. Opuštění motorového vozidla.

§ 36. d) Veřejné dopravní prostředky.

C. Chodci.

§ 37. Chování chodců.

§ 38. Pochodující oddíly.

§ 39. D. Jezdci.

§ 40. E. Hnaná a vedená zvířata.

F. Ochrana dopravy.

§ 41. Překážky v dopravě, nesení a vezení kos.

§ 42. Vyvolávání a nabízení.

§ 43. Dětské hry.

§ 44. Zimní sport.

G. Závěrečná ustanovení.

§ 45. Rozsah platnosti.

§ 46. Výjimky.

§ 47. Příslušnost.

§ 48. Zvláštní práva.

§ 49. Trestní ustanovení.

§ 50. Počátek účinnosti a přechodná ustanovení.

§ 51. Poměr k dosavadním předpisům.

§ 52. Úprava vládním nařízením a provedení.

Příloha 1: Dopravní značky a dopravní zařízení.

Příloha 2: Povaha a zkoušení odrazových skel.

Vláda Protektorátu Čechy a Morava nařizuje podle čl. II ústavního zákona zmocňovacího ze dne 15. prosince 1938, č. 330 Sb. z. a n.:

A. Všeobecné předpisy.

§ 1.

Základní pravidlo o chování v silniční dopravě.

Každý účastník veřejné silniční dopravy si má počínati tak, aby doprava nemohla být ohrožována; dále musí své chování tak zařídit, aby nikdo jiný nebyl poškozován nebo více, než je podle okolností nevyhnutelné, omezován nebo obtěžován.

§ 2.

Řízení dopravy policejními orgány a barevnými značkami.

(1) Pokynů a znamení policejního orgánu jest dbáti; mají přednost před všeobecnými dopravními pravidly a před zvláštními místními pravidly, která byla vyznačena úředními dopravními značkami.

(2) Znamení policejních orgánů k řízení dopravy znamenají:

1. Kynutí ve směru dopravy „volno“.

2. Vztyčení paže:

pro účastníky dopravy
ve směru dříve uzavřeném „pozor“;
ve směru dříve volném „zastav“;
pro účastníky na křižovatce „uvolni křižovatku“.

3. Upažení jedné nebo obou paží:

napříč ke směru dopravy „stůj“;
ve směru dopravy „volno“.

4. Krátké pohyby nahoru a dolů

paží stranou vztáženou . . . „jed' pomalu“.

Tato znamení platí také, nejsou-li již předepsaným způsobem dávana, pokud orgán udržuje své základní postavení.

(3) Užívá-li se barevných značek, znamená zelená „volno“, žlutá

pro účastníky dopravy
ve směru dříve uzavřeném „pozor“,
ve směru dříve volném „zastav“,
pro účastníky na
křižovatce „uvolni křižovatku“,
červená „stůj“.

(4) Na znamení „volno“ lze odbočiti; vlevo však pouze tehdy, není-li tím rušena doprava protijedoucích vozidel a vozidel kolejových.

Zabočující vozidla mají bráti zvláštní zřetel na chodce, chodci pak na zabočující vozidla.

(5) Na znamení „uvolni křižovatku“ mají vozidla, která jsou na křižovatce, křižovatku opustiti.

(6) Při znamení „stůj“ smějí chodci na chodnicích odbočovati.

§ 3.

Dopravní značky a dopravní zařízení.

(1) Nařízení vyznačených úředními dopravními značkami a jinými úředními dopravními zařízeními (příloha 1) jest dbáti.

(2) Jakákoli zařízení, která tvarem, barvou, velikostí, jakož i místem a způsobem umístění mohou sváděti k záměně s dopravními značkami a zařízeními nebo býti jejich účinnu na závalu, nesmějí býti na veřejných silnicích umísťovány. Reklama ve spojení s dopravními značkami je nepřipustná.

(3) Správy veřejných silnic jsou povinny na vlastní náklad opatřovati, umísťovati a udržovati dopravní značky pro silnici, na které se dopravní značky umísťují. Pokud jde o silnice, které nejsou dálnicemi, státními, zemskými nebo okresními silnicemi, náleží tato povinnost obci. O označování úrovněvých přejezdů deskami může dojíti k zvláštním ustanovením nebo dohodám, a to také o úhradě nákladů. K označování stavenišť a objízdek z podnětu stavebních prací jsou povinni ti, kdož jsou zodpovědní za stavbu a její provedení.

(4) Kde jest postaviti dopravní značky a jaké mají býti, stanoví dopravněpolicejní úřady, v případech pochybnosti po slyšení silniční správy (obce) a znalců z řad účastníků dopravy.

(5) Pokud nelze z policejních důvodů přistupiti postavení nebo umístění dopravních značek a zařízení na veřejných silnicích, nebo není-li to technicky možné, jsou držitelé pozemků a staveb všeho druhu povinni trpěti umístění nebo zřízení žádoucích zařízení. Poškozenému lze poskytnouti odškodnění, vznikla-li mu tímto opatřením škoda a nelze-li na něm slušně žádati, aby ji sám nesl. O výši odškodnění rozhoduje okresní úřad.

§ 4.

Omezení dopravy.

(1) Dopravněpolicejní úřady mohou nařízením omeziti nebo zakázati užívání určitých

silnic z důvodů bezpečnosti nebo snadnosti dopravy. Nařízení jest provéstí postavením úřední dopravní značky.

(2) Omezení rychlosti pod 40 km za hodinu lze naříditi jen pro jednotlivé silnice, nikoli pro celé osady.

§ 5.

Podniky na veřejných silnicích.

(1) Pořádání podniků, které zabírají veřejné silnice nad míru obvyklého provozu, vyžaduje povolení úřadu (§ 47).

(2) Nad míru obvyklého provozu jsou veřejné silnice zabírány zejména pořádáním podniků, při nichž se omezuje užívání silnic pro obecnou dopravu v důsledku počtu účastníků nebo v důsledku rychlé jízdy; dále přepravou neobyčejně těžkých nebo rozměrných předmětů a provozem reproduktorů, který se má projevit na veřejných silnicích.

(3) Před udělením povolení jest slyšeti správu silnice a nositele stavebního břemene silničního, musí-li se snad uložit podmínky na ochranu silnic.

§ 6.

Opatření k povznesení dopravní kázně na silnicích.

Kdo nedbá dopravních předpisů, jest na předvolání dopravněpolicejního úřadu nebo orgánů jím zmocněných povinen zúčastniti se vyučování o chování v silniční dopravě.

B. Vozidla.

1. Všeobecná ustanovení pro vozidla.

§ 7.

Řízení vozidel.

(1) Každé vozidlo anebo každý vlak spolu spojených vozidel musí míti řidiče schopného k samostatnému řízení. Řidič má pečovati o to, aby vozidlo (vlak), včetně pohonu a nákladu, bylo v předepsaném stavu. Držitel vozidla nesmí naříditi nebo připustiti, aby bylo dáno do provozu, je-li mu známo, že vozidlo, včetně pohonu a nákladu, nevyhovuje předpisům. Jestliže cestou se vyskytnuvší závady, které podstatně zmenšují dopravní bezpečnost vozidla, nemohou býti bezodkladně napraveny, jest vozidlo nejkratší cestou odstraniti z dopravy. V jízdě lze pokračovati s opatrností, jak jí stav věci vyžaduje, až do místa, kde je možno závadu napravit, jestliže zakročující orgán dá k tomu písemné povolení.

(2) Dopravněpolicejní úřad může držiteli vozidla uložit pro jedno nebo více vozidel vedení knihy jízd, nebylo-li po dopravním přestupku možné zjištění řidiče vozidla. Kniha jízd musí podávati pro určité vozidlo a pro každou jednotlivou jízdu spolehlivý doklad o tom, kdo vozidlo řídil; potřebné zápisy jest provéstí ihned po skončení jízdy. Knihu jízd jest na požádání vydati příslušným policejním orgánům.

(3) Řidič vozidla jest povinen zachovávat při řízení a obsluze náležitou opatrnost. Na vozidle nebo vedle něho má si své místo zvoliti tak, aby měl postačující rozhled. Smí míti vedle sebe osoby nebo předměty jen, pokud mu nepřekážejí v řízení a obsluze vozidla.

(4) Vozidla smějí býti tlačena jen tehdy, ponechává-li jejich náklad řidiči výhled dopředu a jestliže za tmy nebo husté mlhy není zakryto jejich označení světelnou nebo odrazným sklem.

§ 8.

Používání jízdní dráhy.

(1) Řidič vozidla má používat jízdní dráhy, pokud pro jednotlivé druhy vozidel nejsou určeny zvláštní silnice nebo silniční části. Vozíky s nemocnými, jež osoby v nich sedící uvádějí v pohyb silou svalů, smějí užívat chodníku.

(2) Pokud tomu nebrání zvláštní okolnosti, mají řidiči vozidel jeti po pravé polovině jízdní dráhy vpravo; levé poloviny smějí používat jen k předjíždění. Řidiči pomalých vozidel mají se stále držeti na nejkratnější pravé straně jízdní dráhy. Na nepřehledných tratích mají řidiči všech vozidel užívat nejkratnější pravé strany jízdní dráhy. Předpisy tohoto odstavce platí také pro silnice, na jejichž jízdní dráze jest stanovena doprava jen v jednom směru (jednosměrné silnice).

(3) Při zabočování na jinou silnici jest jeti napravo v malém, nalevo ve větším oblouku. Kdo chce zabočiti napravo, má své vozidlo předem seříditi co nejdále vpravo, kdo chce zabočiti nalevo, má je seříditi co nejdále vlevo.

(4) Na silnicích o dvou jízdních drahách stejného druhu mají vozidla užívat jízdní dráhy po pravé straně svého jízdního směru. Jízdní dráhy platí v předepsaném směru za jednosměrné silnice.

(5) Na silnicích o třech nebo více od sebe oddělených jízdních drahách smějí prostředních jízdních drah používat jen motorová vozidla.

§ 9.

Rychlost jízdy.

(1) Nejvýše přípustná rychlost jízdy motorových vozidel jest:

a) uvnitř uzavřených osad:

pro motorová vozidla všeho
druhu 40 km za hodinu;

b) mimo uzavřené osady a na dálnicích:

1. pro osobní motorová vozidla, jakož i pro motorová kola s přívěsným vozíkem i bez něho 80 km za hodinu,
2. pro nákladní motorová vozidla, autobusy a všechna ostatní motorová vozidla 60 km za hodinu.

(2) Bez újmy omezení v odstavci 1 má řidič vozidla rychlost jízdy zaříditi tak, aby byl kdykoli s to vyhověti svým povinnostem v dopravě a aby v případě potřeby mohl vozidlo včas zastaviti. To platí zvláště na nepřehledných místech a na úrovnových železničních přejezdech.

(3) Kdo chce zabočiti na hlavní silnici (§ 13) nebo ji přejeti, má jeti mírnou rychlostí.

(4) Jestliže na zastávkách kolejových vozidel cestující nastupují a vystupují v jízdní dráze, lze jeti mimo ně jen mírnou rychlostí a jen v takovém odstupu, aby cestující nebyli ohrožováni; v nutném případě má řidič vozidla zastaviti.

§ 10.

Vyhýbání a předjíždění.

(1) Vyhýbatí jest vpravo a předjížděti vlevo. Při předjíždění nesmějí řidiči dojížděných vozidel zvyšovati rychlost jízdy. Na nepřehledných místech silnic jest předjíždění zakázáno. Tyto předpisy platí také pro jednosměrné silnice.

(2) Není-li vyhnutí možné, vrátí se ten, na němž to lze podle okolností nejspíše žádati.

(3) Každá cesta určená jen pro jeden druh dopravy a každá zpevněná vozovka vedle nezpevněné (letní cesta) platí při vyhýbání a předjíždění za samostatnou silnici.

(4) Kolejovým vozidlům jest vyhýbatí vpravo; vpravo jest je i předjížděti. Jestliže prostor mezi kolejovým vozidlem a okrajem jízdní dráhy to nepřipouští, lze vyhnouti vlevo i přejeti vlevo. Na jednosměrných silnicích lze kolejová vozidla předjížděti vlevo i vpravo.

§ 11.

Naznačování změny směru jízdy a zastavení.

(1) Kdo chce změnití svůj směr anebo zastaviti, má to včas a zřetelně dáti najevo ostatním účastníkům dopravy; to neplatí pro chodce na chodnících. Toto naznačení neosvobozuje od příkázané opatrnosti.

(2) Pokud pro motorová vozidla a pro veřejné dráhy jest k naznačování změny směru a zastavení předepsáno vybavení mechanickými zařízeními, mají řidiči užívatí těchto zařízení. Při přechodných poruchách jest dáti znamení jiným vhodným způsobem.

§ 12.

Varovná znamení.

(1) Řidič vozidla má ohrožené účastníky dopravy upozorniti varovným znamením, že se jeho vozidlo blíží. Je zakázáno dávatí varovná znamení k jiným účelům, zvláště za účelem vlastní bezohledné jízdy, a více, než je třeba. Úmysl předjetí smí býti dán najevo varovným znamením.

(2) S varovným znamením jest ustatí, jsou-li tím zvířata znepokojována.

(3) Jako varovná znamení jest dávatí zvukové signály; místo nich lze za tmy dáti signál světelný krátkým nasvícením světlo-
metů, lze-li jej zřetelně pozorovati a nemo-
hou-li tím býti ostatní účastníci dopravy oslněni.

§ 13.

Přednost v jízdě.

(1) Na křižovatkách a v ústích silnic má přednost v jízdě uživatel hlavní silnice. Hlavními silnicemi jsou:

a) státní silnice včetně průjezdních silnic, označené tabulkami s číslem (příloha 1, obr. 44) nebo označené štítem „okružní nebo sběrné třídy pro dálkovou dopravu“ (příloha 1, obr. 45),

b) silnice pro hlavní dopravu, označené čtyřúhelníkem postaveným na vrchol (příloha 1, obr. 52),

c) dále na jednotlivých křižovatkách a v ústích ony silnice, při nichž na silnicích ústících anebo křižujících jsou upevněny trojúhelníky postavené na vrchol „dej přednost jízdě na hlavní silnici“ (příloha 1, obraz 30) nebo „stůj, dej přednost jízdě na hlavní silnici“ (příloha 1, obraz 30a).

(2) Na silnicích stejného řádu má na křižovatkách a v ústích přednost v jízdě ten, kdo přichází s pravé strany; nicméně motorová vozidla a kolejová vozidla poháněná motorickou silou mají přednost před ostatními účastníky dopravy. Navzájem jsou si motorová vozidla a kolejová vozidla, pokud jde o přednost v jízdě, postavena naroveň.

(3) Pravidla o přednosti v jízdě podle odstavců 1 a 2 neplatí, jestliže pokyny aneb znamením policejních orgánů anebo barevnými značkami jest v jednotlivém případě dána jiná úprava.

(4) Chce-li někdo křižovati směr dopravy na téže silnici, má nechat předjetí protijedoucí vozidla všeho druhu, která zachovávají svůj směr, a to také na křižovatkách a v ústích. Přitom platí silnice s více oddělenými jízdními drahami za silnici jedinou.

(5) Nedotčena zůstávají přednostní práva železnic na přejezdech, která plynou z jiných předpisů.

§ 14.

Kolony vozidel.

Jedou-li nákladní vozidla mimo uzavřené osady v kolonách, nesmějí tyto kolony při nákladních vozidlech motorových býti delší než 50 metrů, při nákladních povozech delší než 25 metrů. Mezi takovými kolonami jest udržovati aspoň stejně velké odstupy.

§ 15.

Zajíždění okrajů a zastavování.

(1) Řidič vozidla má zastavovat tak, aby doprava tím nebyla omezována nebo ohrožována.

(2) Vozidla smějí zastavovati jen na pravé polovině ve směru jízdy. Jsou-li na pravé polovině položeny koleje, smí se zastavovati nalevo.

(3) Na jednosměrných silnicích smí se zastavovati napravo i nalevo.

§ 16.

Parkování.

(1) Parkování (stání vozidel, pokud se neděje jen k nastoupení nebo vystoupení a k naložení nebo vyložení) není přípustné:

1. na místech výslovně zakázaných úředními dopravními značkami (příloha 1, obr. 22, 23 a 31),

2. na úzkých a nepřehledných místech silnic, jakož i v ostrých silničních zatáčkách,

3. ve vzdálenosti menší než 10 metrů před křižovatkou, před ústím silnic a před štíty označujícími zastávky veřejných dopravních prostředků a ve stejné vzdálenosti za těmito místy; vzdálenost se při křižovatkách a ústích silnic počítá od rohu, v němž se hrany jízdní dráhy sbíhají,

4. na ochranných ostrůvcích,

5. před vjezdy na pozemky a výjezdy z nich,

6. na prostředních ze tří nebo více vzájemně oddělených jízdních drah silnice,

7. pokud nejde o vozidla kolejová, uvnitř jízdního prostoru železničního.

(2) Mimo prostor připuštěný pro parkování na silnicích jsou veřejnými parkovišti jen plochy, které dopravněpolicejní úřady označily úředním štítem za parkoviště (příloha 1, obr. 32).

§ 17.

Vjíždění a vyjíždění.

(1) Při jízdě vozidel na pozemek nebo z pozemku má si řidič vozidla počínati tak, aby bylo vyloučeno ohrožení silniční dopravy.

(2) Umisťování soukromých návěstí, jimiž se pro účastníky dopravy na silnici označují vjezdy na pozemek a výjezdy z něho, není přípustné.

§ 18.

Nakládání a skládání.

(1) Na silnici lze na vozidla nakládati a s nich skládati jen tehdy, není-li to bez zvláštních obtíží jinak možné.

(2) Nakládání a skládání na silnici musí se děti bez průtahu.

§ 19.

Náklad vozidel.

(1) Náklad vozidla musí býti tak uložen, aby nikoho neohrožoval nebo nepoškozoval, ani nikoho nad nevyhnutelnou míru neomezoval nebo neobtěžoval. Provozní bezpečnost vozidla nesmí nákladem trpěti; to platí také při přepravě osob o jejich umístění a o jejich chování za jízdy.

(2) Šířka nákladu nesmí býti větší než 2.50 metrů. Jednotlivé tyče a kůly, desky vodorovně ležící a jiné těžko poznatelné předměty nesmějí po straně vyčnívati.

(3) Přechívá-li náklad dozadu, jest označiti jeho nejkrajnější konec červeným praporkem nejméně 20 × 20 centimetrů velikým, za tmy nebo za husté mlhy nejméně jednou

červenou svítilnou. Praporky a svítilny nesmějí býti umístěny výše než 125 centimetrů nad zemí; není-li to možné na nákladě samém, jest učiniti vhodná opatření k jejich umístění v předepsané výši.

(4) Délka vozidla a nákladu dohromady nesmí překročiti 22 metrů, výška 4 metry.

(5) Předpisy o přípustné šířce a výšce nákladu neplatí pro zemědělské a lesní výrobky.

§ 20.

Opuštění vozidla.

(1) Při opouštění vozidla má řidič učiniti potřebná opatření, aby zamezil nehodám a poruchám v dopravě.

(2) Pro povozy platí zvláště § 32, pro motorová vozidla § 35.

§ 21.

Zvukové signály vozidel.

(1) Jízdní kola a saně musí býti vybaveny nejméně jedním jasně znějícím zvonkem; vyňaty jsou ruční sáňky.

(2) O povaze a vystrojení motorových vozidel platí předpisy vládního nařízení ze dne 27. září 1939, č. 243 Sb., o připuštění osob a vozidel k silniční dopravě (řádu o připuštění k silniční dopravě). Zařízení pro zvukové signály o hlasitosti přes 100 fonů smí se užívatí jen mimo uzavřené osady.

§ 22.

Označení vozidel.

(1) Na každém vozidle musí býti na levé straně zřetelně udáno nesmazatelným písmem jméno, příjmení a bydliště (firma a sídlo) držitele.

(2) Předpis odstavce 1 neplatí pro jízdní kola, kočáry, osobní saně, pojízdné nářadí a stroje pro zemědělské a lesní hospodářství, ruční vozíky a sáňky, jakož i pro vozidla s úřední poznávací značkou.

§ 23.

Koncová světla a odrazová skla.

(1) Všechna vozidla musí míti na zadní straně mezi středem vozidla a levou vnější hranou červená koncová světla nebo červená odrazová skla; vyňaty jsou dětské kočárky, které slouží svému určení, a ruční sáňky.

(2) Přípustná jsou jen úředně zkoušená odrazová skla, která odpovídají předpisům pří-

lohy 2. Odrazová skla nesmějí býti umístěna výše než 50 centimetrů, koncová světla výše než 125 centimetrů nad zemí. Odrazová skla nesmějí býti ani zakrývána, ani zamazána.

(3) Pro jízdní kola platí předpisy § 25, pro motorová vozidla a jejich vlečné vozy platí ustanovení řádu o připuštění k silniční dopravě.

§ 24.

Osvětlení vozidel.

(1) Za tmy nebo husté mlhy musí býti na vozidlech a vlačích dopředu označeny jejich boční obrysy bílými nebo slabě žlutými svítilnami, dozadu pak jejich konec červenými svítilnami nebo červenými odrazovými skly; to neplatí pro vozidla postavená stranou, jsou-li dostatečně osvětlena jinými světelnými zdroji. Osvětlovací zařízení určená k vyznačení vozidel dopředu nesmějí vrhati nazad červené světlo. Označení bočních obrysů vozidla jest postačitelé, jsou-li lampy určené k osvětlování jízdní dráhy asi ve stejné výši a ve stejné vzdálenosti od středu vozidla a nejsou-li od vnějšího okraje vozidla k jeho středu vzdáleny více než 40 centimetrů. U vlaku musí býti označeny boční obrysy vlečného vozu, jestliže přechází více než 40 centimetrů přes ohraničovací lampy předních vozidel. Umístění lamp pod vozidlem k vyznačení bočních obrysů jest zakázáno.

(2) Pro jízdní kola zůstávají nedotčeny předpisy § 25.

(3) Vozidla v pohybu musí míti za tmy nebo husté mlhy svítilny, které osvětlují jejich jízdní dráhu a neoslňují ostatní účastníky dopravy.

(4) Tyto předpisy neplatí pro vozidla, která vedou chodci a která nejsou širší než jeden metr.

(5) O osvětlovacích zařízeních na motorových vozidlech a jízdních kolech platí předpisy řádu o připuštění k silniční dopravě.

2. Zvláštní ustanovení pro vozidla.

a) Cyklisté.

§ 25.

Vystrojení jízdního kola.

(1) Jízdní kola musí míti na obou stranách šlapadel (pedálů) odrazná skla žlutého zabarvení. Odrazná skla nesmějí býti ani zakrývána ani zašpiněna. O jejich umístění, povaze a zkoušení platí předpisy přílohy 2.

(2) O zvukových signálech jízdních kol platí § 21, o brzdách a osvětlení platí předpisy řádu o připuštění k silniční dopravě.

§ 26.

Jízda na kole.

(1) Je zakázáno při jízdě na kole pouštětí řídítka nebo vzdalovati nohy se šlapadel.

(2) Jeť stále vedle jiného vozidla, zejména vedle pouliční dráhy, jakož i zavěšovati se na vozidla jest zakázáno.

§ 27.

Používání cyklistických cest a banketů.

(1) Kde jsou cyklistické cesty, musí jich cyklisté používat. Cyklistické cesty slouží dopravě v obou směrech, je-li jen jedna taková cesta a jestliže její šíře obousměrnou dopravu připouští. Na silnicích bez cyklistických cest mají se cyklisté držeti při nejkrajnější pravé straně jízdní dráhy.

(2) Mimo uzavřené osady smějí cyklisté užívat postranních pásů (banketů) ležících při jízdní dráze ve směru jízdy, jestliže tím nepřekážejí chodcům. Banketů ležících po levé straně ve směru jízdy smí se používat mimo uzavřené osady, chybí-li banket po straně pravé a jestliže stav jízdní dráhy její používání značně ztěžuje.

(3) Zabočují-li cyklisté s cyklistické cesty nebo s banketu do jízdní dráhy, mají bráti zvláštní zřetel na ostatní dopravu.

§ 28.

Jízda za sebou a vedle sebe.

Cyklisté musí zásadně jezdit jednotlivě jeden za druhým. Smějí jeť po dvou vedle sebe, není-li tím doprava ohrožována nebo omezována. Omezování jest dáno zejména tehdy, jestliže jízda cyklistů po dvou vedle sebe překáží rychlejší dopravě při jízdě mimo ně nebo při předjíždění. Cyklisté na jízdních drahách státních silnic musí mimo uzavřené osady jeť vždy jednotlivě jeden za druhým.

§ 29.

Cyklisté v uzavřených skupinách.

Více než 15 cyklistů pod jednotným vedením v uzavřených skupinách smí jeť po dvou vedle sebe a užívat jízdní dráhy i tehdy, je-li zde pro cyklisty zvláštní cesta.

§ 30.

Vezení osob a předmětů.

(1) Na jednosedlových jízdních kolech nesmějí cyklisté voziti osoby. Dospělí smějí s sebou bráti děti mladší sedmi let, jestliže je pro ně na kole zřízeno vhodné sedátko a jezdci to nepřekáží.

(2) Cyklisté smějí voziti s sebou předměty jen tehdy, není-li to na překážku jejich volnosti pohybu a nejsou-li tím osoby nebo věci ohrožovány.

§ 31.

Jízda s vlečnými vozíky a se zvířaty.

(1) Při dvoukolých jízdních kolech jest jízda s vlečnými a přivěsnými vozíky dovolena jen tehdy, jsou-li s kolem pevně spojeny a opatřeny červeným koncovým světlem nebo červeným odrazným sklem.

(2) Uvazování ručních vozíků za jízdní kola, jakož i vedení ručních vozíků a zvířat s výjimkou psů jest jedoucím cyklistům zakázáno.

b) Povozy.

§ 32.

(1) Zapřažený povoz smí řidič nechati po delší dobu na silnici bez dozoru státi jen tehdy, je-li potah uvolněn z postražek a krátce uvázan; při dvouspřežných povozech jest uvolniti jen vnitřní postražky.

(2) Nezapřažené povozy nesmějí býti za tmy nebo husté mlhy ponechávány na silnici. Jestliže výjimečně z nutkavých důvodů nemůže dojiti k jejich odstranění, pak jest oj vyjmouti nebo zdvihnouti do výše. Na nezapřažených povozech, které nejsou dostatečně osvětleny jinými světelnými zdroji, jest vyznačiti jejich boční obrysy podle § 24, odst. 1; dále jest vzadu na povoze mezi středem vozidla a levou vnější hranou upevniti svítlnu s červeným světlem ne výše než 125 centimetrů nad zemí.

c) Motorová vozidla.

§ 33.

Používání osvětlovacích zařízení.

(1) Řidiči motorových vozidel mají včas ztlumiti světlomety, vyžaduje-li toho bezpečnost dopravy na silnici nebo vedle silnice, zvláště ohled na účastníky dopravy opačného

směru. Tato povinnost platí vůči chodcům jen, pokud pochodují v uzavřených oddílech. Při zastavení před úrovnňovými železničními přejezdy jest vždy ztlumiti světla.

(2) Jako posičních světél (světél stojícího vozidla) smí se užívati svítlen ohraničujících jeho boční obrysy. Je-li jízdní dráha dostatečně osvětlena jinými světelnými zdroji, smí se jeti s posičními světly.

(3) Hledacích světlometů se smí užívati jen přechodně a nikoli k osvětlování jízdní dráhy.

(4) Poznávací značky vozidel jest osvětlovati podle předpisů řádu o připuštění k silniční dopravě.

§ 34.

Přeprava osob na nákladních motorových vozidlech a vlečných vozech.

(1) Na ložné ploše nákladních motorových vozidel smí býti dopravováno více než osm osob jen se svolením dopravněpolicejního úřadu. Povolení může býti uděleno držiteli pro určitá vozidla a řidiče vůbec, avšak vždy nejdéle na jeden rok. Jest je odepríti, jestliže konstrukce nebo stav vozidla nebo osobnost jezdce neposkytují dostatečné jistoty za bezpečnost přepravovaných osob. V případě pochybnosti může dopravněpolicejní úřad provésti úřední vyšetření konstrukce a stavu vozidla. Povolení jest vždy míti s sebou a vydati je na požádání příslušným orgánům.

(2) Na nákladních motorových vozidlech používaných k přepravě osob musí býti sedadla pevně vestavěna; jest zakázáno za jízdy státi. Počet přepravovaných osob smí býti jen tak veliký, aby jejich váha nepřekročila 60% přípustného zatížení nákladního motorového vozidla; přitom jest na každou osobu počítati 65 kilogramů. Počet připuštěných osob jest v povolení udati. Ve voze jest pro cestující umístiti dobře viditelný nápis, který udává přípustné zatížení v kilogramech, přípustný počet přepravovaných osob a zakazuje za jízdy státi, vykláněti se a vystrkovati ven předměty.

(3) Přeprava osob na ložné ploše vlečných vozů jest zakázána. Sedlové vlečné vozy jest ohledně dopravování osob posuzovati jako nákladní motorová vozidla. Průvodci potřební k přepravě nákladů smějí se vézt na vlečných vozech.

§ 35.

Opuštění motorového vozidla.

Opouští-li řidič motorové vozidlo, má uvést

v účinnost obvyklá zařízení, aby se zabránilo jeho neoprávněnému použití.

d) Veřejné dopravní prostředky.

§ 36.

(1) Osoby, které chtějí použití veřejných dopravních prostředků, mají na ně čekati na chodnicích nebo na staničním ostrůvku nebo, pokud chodníků nebo staničních ostrůvků není, na nejzašším kraji jízdní dráhy.

(2) Cestující smějí nastupovati do veřejných dopravních prostředků a vystupovati z nich jen na zastávkách k tomu určených. Jest zakázáno naskakovati a vyskakovati za jízdy a vykláněti se z vozu.

(3) Není dovoleno z veřejných dopravních prostředků vyhazovati předměty nebo nechávat je vyčnívati.

C. Chodci.

§ 37.

Chování chodců.

(1) Chodci mají používat chodníků.

(2) Jízdní dráhy a jiné části silnic, určené pro chodce, jest přecházeti nejkratší cestou napříč ke směru jízdy, s náležitou opatrností a bez zdržování. Křižovatky s označením přechodů jest přecházeti na přechodech, jinak jen v pravém úhlu k jízdní dráze. Tam, kde jsou některá místa ohrazena závorami, provazy nebo řetězy, mají se chodci držeti uvnitř ohrazení.

(3) Jest zakázáno zastavovati se na rozích ulic, je-li tím doprava omezována nebo ohrožována.

(4) Předpisy odstavců 2 a 3 neplatí pro silnice, které jsou uzavřeny jízdní dopravě.

(5) Chodci s břemeny mají používat nejkratnější pravé strany jízdní dráhy, jestliže by jimi mohli omezovati nebo ohrožovati ostatní chodce; přitom však mají bráti nutný ohled na vozidla.

(6) Vozíky nemocných a dětské kočárky, které slouží svému určení, lze tlačiti po chodnicích.

§ 38.

Pochodující oddíly.

(1) Oddíly uzavřeně pochodující nesmějí na mostech jíti v kroku. Pochodová hudba jest na mostech zakázána. Delší oddíly musí

v přiměřených vzdálenostech nechávají volně odstupy k propuštění ostatní silniční dopravy.

(2) Za tmy nebo husté mlhy musí být uzavřené oddíly označeny svítilnami, a to dopředu jejich boční obrysy, dozadu jejich konec (dopředu bíle nebo slabě žlutě, dozadu červeně). Muž na levém a pravém křídle první a poslední řady musí nésti svítilnu; označení se může stát také světloňosi pochoduujícími vpředu nebo vzadu. Označení vozidly jedoucími napřed jest přípustné jen tehdy, mohou-li řidiči protijedoucích vozidel seznati, že vzadu jde uzavřený oddíl. Jestliže se oddíl, který má být osvětlen, člení ve více od sebe zřetelně odlišených jednotek, jest uvedeným způsobem označiti každou z nich. Vedle toho jest přípustné doplňující vyznačení odraznými skly (dopředu bíle nebo slabě žlutě, dozadu červeně). Předpisy tohoto odstavce neplatí, jsou-li uzavřené oddíly dostatečně osvětleny jinými světelnými zdroji.

(3) Školní třídy mají používat chodníků. Jdou-li jízdní drahou, jest je považovati za pochoduující oddíly a za tmy nebo husté mlhy musí být zajištěny podle odstavce 2.

D. Jezdci.

§ 39.

(1) Kde jsou cesty pro jízdu na zvířatech, musí jich jezdcí používat.

(2) Jezdec nesmí vésti na ruce víc než dva koně. Za tmy nebo husté mlhy na silnicích nedostatečně osvětlených smějí být koně vezení na ruce jen, jsou-li zajištěni podle § 40, odst. 5.

(3) Pro jezdce platí přiměřeně předpisy dané pro dopravu vozidel s výjimkou předpisů o osvětlování. V jízdní dráze musí jezdcí za tmy nebo husté mlhy jeti jednotlivě za sebou, pokud nejsou zajištěni jako uzavřený oddíl anebo jinými světelnými zdroji dostatečně osvětlení (§ 38).

E. Hnaná a vedená zvířata.

§ 40.

(1) Zvířata v dopravě musí mítí způsobího řidiče, který je může dostatečně ovládati. K jízdě a tahu na veřejných silnicích smí se používat jen zvířat schopných použití k dopravě. Ukáže-li se některé zvíře jako neschopné, zakáže dopravněpolicejní úřad jeho používání nebo je učiní závislým na podmínkách.

(2) Při vedení koní a hnaní dobytka jest bráti nutný ohled na ostatní dopravu.

(3) Dobytek smí být hnán jen v jízdní dráze a musí být doprovázen přiměřeným počtem způsobilých honců.

(4) Kone smějí být vedeni jen k sobě spřežení; vždy na čtyři koně jest třeba nejméně jednoho průvodce.

(5) Při hnaní a vedení dobytka za tmy nebo husté mlhy musí být vpředu a vzadu nesený jasně hořící svítilny s bezbarvým nebo nažloutlým světlem. Při vedení koní stačí jedna svítilna.

(6) Dopravněpolicejní úřad může honění dobytka a vodění koní na určitých silnicích, v určitých částech obce a za tmy nebo husté mlhy omeziti nebo zakázati všeobecným nařízením. Vyznačení takového nařízení postavením dopravní značky se nevyžaduje.

F. Ochrana dopravy.

§ 41.

Překážky v dopravě, nesení a vezení kos.

(1) Je zakázáno přinášeti na silnici předměty nebo nechávat je tam ležet, je-li tím doprava ohrožována nebo bezpečnost nebo snadnost dopravy omezována. Ten, kdo je zodpověděn za poruchu v dopravě, má tyto předměty ihned odstraniti, a není-li to možné, má je učiniti dostatečně znatelnými, a to za tmy nebo husté mlhy červeným světlem. Je-li nebezpečí v prodlení, anebo zdráhá-li se zodpovědná osoba tak učiniti, provedou odstranění na její útraty policejní orgány nebo silniční správa.

(2) Žebříky k trháni ovoce, které vyčnívají do jízdní dráhy, jest označiti červeným praporkem velikosti nejméně 20×20 centimetrů. Za tmy nebo husté mlhy jest žebříky odstraniti.

(3) Nošení a vození nechráněných kos na veřejných silnicích jest zakázáno.

§ 42.

Vyvolávání a nabízení.

(1) Vyvolávání a nabízení živnostenských úkonů, zboží a pod. na silnicích jest zakázáno. Výjimky může připustiti dopravněpolicejní úřad pro určité silnice, určité doby a určité účely (veletrhy, trhy). Dovoleno jest

vyvolávání novin a časopisů, není-li tím doprava omezována nebo obtěžována.

(2) Dále sahající příkazy (zákazy) plynoucí z jiných než dopravněpolicejních předpisů zůstávají nedotčeny.

§ 43.

Dětské hry.

Dětské hry v jízdní dráze, jako házení míči a jinými předměty, skákání přes motouz, pouštění draků, pohánění vlků a obručí, jízda na koloběžkách nebo podobných jízdních prostředcích, jakož i hry s jízdními koly nebo na nich jsou zakázány. To neplatí pro silnice, které jsou uzavřeny pro průjezdní dopravu.

§ 44.

Zimní sport.

Uvnitř uzavřených osad jest sportovní lyžování a sáňkování na veřejných silnicích zakázáno.

G. Závěrečná ustanovení.

§ 45.

Rozsah platnosti.

Toto nařízení platí pro veškerou silniční dopravu, pokud pro dopravu na dálnicích anebo pro jednotlivé druhy dopravy, zvláště pro kolejovou dopravu, vedenou místy po silnicích, neplatí právo zvláštní. Zároveň s řádem o připuštění k silniční dopravě obsahuje výlučnou úpravu silniční dopravy.

§ 46.

Výjimky.

(1) Z předpisů §§ 8, 10 a 15 jsou vyňata vozidla, která slouží k udržování a čištění silnic, pokud je to nutné k plnění jejich úkolů. Pro metaře a čističe kolejí neplatí při výkonu jejich úkolů předpisy § 37, pokud omezují pro chodce používání jízdní dráhy. Pro pouliční dráhy neplatí předpisy § 11, odst. 1 o naznačování zastavení, jakož i předpisy §§ 22 až 24.

(2) Dopravněpolicejní úřady mohou povolovati výjimky z předpisů § 19, odst. 2 a 4 a § 41, odst. 1 pro určité jednotlivé případy, z předpisů § 8, odst. 5 a §§ 43 a 44 pro určité doby a silnice; příslušné ministerstvo (§ 47, odst. 6 až 8) anebo úřady jím určené v jednotlivých případech také z ostatních předpisů tohoto nařízení.

§ 47.

Příslušnost.

(1) Jako dopravněpolicejní úřady podle tohoto nařízení jsou věcně příslušné:

a) v obcích, pro něž byly zřízeny státní policejní úřady s působností v záležitostech silniční dopravy, tyto úřady;

b) jinak okresní úřady.

(2) Odchylnou od ustanovení odstavce 1, písm. b) jsou příslušny jako dopravněpolicejní úřady obecní orgány, příslušné podle obecních zřízení, s výjimkou ustanovení § 3, odst. 4, § 6, § 7, odst. 2, a § 34 tehdy, jde-li o veřejné silnice, které nejsou dálnicemi, státními, zemskými neb okresními silnicemi. Okresní úřad však jest oprávněn převzít zcela neb zčásti příslušnost obce.

(3) Úřady uvedené v odstavcích 1 a 2 jsou příslušné také k ukládání trestů podle tohoto nařízení.

(4) Místní příslušnost se určuje podle § 7 vládního nařízení ze dne 13. ledna 1928, č. 8 Sb. z. a n., o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů (správním řízení).

(5) Při nebezpečí v prodlení může každý policejní úřad a každý policejní orgán k udržení snadnosti a bezpečnosti dopravy zakročit a činiti předběžná opatření místo dopravněpolicejního úřadu věcně příslušného.

(6) Věci upravené tímto nařízením patří do oboru působnosti:

a) ministerstva veřejných prací, jde-li o otázky technické povahy, a

b) ministerstva vnitra ve věcech ostatních.

(7) Za věci technické povahy se považují zvláště:

a) věci stavebnětechnické podle § 5,

b) věci týkající se technické stránky dopravních značek, a to zejména, pokud souvisí s tříděním a stavem silnic a s uspořádáním silniční sítě,

c) věci týkající se povahy a vystrojení vozidel,

d) věci týkající se nákladu vozidel.

(8) Ministerstvo veřejných prací postupuje ve věcech týkajících se nákladu vozidel v dohodě s ministerstvem vnitra, ministerstvo vnitra ve věcech týkajících se nejvýše přípustné rychlosti motorových vozidel a povolání automobilových závodů v dohodě s ministerstvem veřejných prací.

§ 48.

Zvláštní práva.

(1) Branná moc, policie, vládní vojsko a bezpečnostní orgány Protektorátu, hasičstvo při hasičské službě, orgány dozorcí služby na hranicích, jakož i pohotovostní oddíly SS a strážní sbory SS jsou osvobozeny od předpisů tohoto nařízení, pokud toho vyžaduje plnění jejich výsostných úkolů. Totéž platí pro zakročování při pohromách.

(2) Uzavřené svazky branné moci, policie, vládního vojska a bezpečnostních orgánů Protektorátu, pohotovostních oddílů SS a strážních sborů SS, NSDAP a jejich organizací, pohřby a procesí smějí býti přerušovány anebo jinak ve svém pohybu zdržovány jen policií a vozidly hasičské služby.

(3) Vozidlům policie, bezpečnostních orgánů Protektorátu a hasičstva, která na sebe upozorňují zvláštními znameními, jest uvolněna dráha, již když se blíží. Všichni řidiči vozidel mají za tím účelem zajetí vpravo a přechodně zastavit.

§ 49.

Trestní ustanovení.

Kdo jedná úmyslně nebo z nedbalosti proti předpisům tohoto nařízení nebo proti předpisům vydaným na jeho základě — nejde-li o čin trestný soudně — bude potrestán pokutou do 2.000 K nebo vězením do 5 dnů, za okolností zvláště přitěžujících pokutou do 5.000 K nebo vězením do 14 dnů. Pro případ nedobytnosti uložené pokuty jest zároveň uložiti náhradní trest vězení podle míry zavinění v rámci sazby trestu na svobodě.

§ 50.

Počátek účinnosti a přechodná ustanovení.

(1) Toto nařízení nabývá účinnosti, s výjimkami dále uvedenými, dnem 1. listopadu 1939.

(2) Teprve dnem 1. ledna 1940 nabývají účinnosti ustanovení § 19, odst. 3, § 23, odst. 1 a 2, § 24, odst. 1 až 4, § 32, odst. 2, § 38, odst. 2. Pokud se v tomto nařízení poukazuje ohledně technického vyzbrojení vozidel na řád o připuštění k silniční dopravě, stanoví se počátek účinnosti dotčených ustanovení po účinnosti předpisů řádu o připuštění k silniční dopravě. Až do té doby platí přiměřeně dosavadní usta-

novení. Povinnost k označení vozidla podle § 22 neplatí pro jízdní kola s pomocným motorkem, pokud ještě nebyla opatřena úřední poznávací značkou.

(3) Zvláštní vládní nařízení stanoví počátek účinnosti těchto ustanovení:

a) § 25, odst. 1;

b) § 24, odst. 1 a § 32, odst. 2, věty třetí, pokud se vztahují na zemědělské povozy; až do jejich účinnosti platí v této věci předpisy dosavadní;

c) § 34; až do jeho účinnosti platí předpisy § 40 zákona ze dne 26. března 1935, č. 81 Sb. z. a n., o jízdě motorovými vozidly, a § 113 prováděcího vládního nařízení ze dne 19. října 1935, č. 203 Sb. z. a n.

(4) Dopravní značky, které jsou již zřízeny, jest přizpůsobiti novým předpisům do 1. července 1940; výjimky jsou:

a) U okresních a obecních silnic a cest lze vyčkati s nahrazením dopravních značek do 1. ledna 1942.

b) Dopravní značky, předepsané a již zřízené podle vládního nařízení ze dne 13. května 1938, č. 100 Sb. z. a n., kterým se provádí zákon ze dne 8. dubna 1938, č. 82 Sb. z. a n., o dopravních značkách pro silniční dopravu, příloha B, obr. 1 až 6, 11 až 13a, 16 až 19, a příloha C, obr. 1a až 2a, 6a až 6f, 9 až 12, mohou býti ponechány, až se stanou nepoužitelnými, nejpozději však do 1. ledna 1945.

c) Dopravní značky, které odporují novým předpisům anebo mohou sváděti k omylu, jest odstraniti ihned a podle okolností nahraditi novými.

d) Číslování silnic, předpokládané v § 13, odst. 1, písm. a, provede později ministerstvo veřejných prací.

(5) Pokud dosavadní dopravní značky podle toho, co bylo řečeno, jsou přípustné, jest dbáti nařízení, která jsou jimi vyznačena.

(6) Reklama ve spojení s dopravními značkami (§ 3, odst. 2) budiž odstraněna do 1. července 1940.

§ 51.

Poměr k dosavadním předpisům.

(1) Dnem účinnosti tohoto nařízení pozbývají účinnosti §§ 341, 342, 422 až 425, 427 až 430, 454 až 457 trestního zákona ze dne 27. května 1852, č. 117 ř. z.

(2) Dále dnem účinnosti tohoto nařízení pozbývají účinnosti všechna jiná ustanovení o věcech, které jsou v tomto nařízení upraveny, pokud z něho nic jiného nevyplývá. Zejména pozbývají účinnosti:

§§ 2, 4, 6, § 7, č. 4, §§ 8, 9, 9a, § 12, odst. 2 a 3, §§ 14 až 16 a § 20 vyhlášky ze dne 21. června 1886, č. 54 čes. z. z., kterou byl prohlášen prozatímní řád silniční policie, platný pro říšské silnice v království Českém, ve znění vyhlášek ze dne 27. ledna 1892, č. 7 čes. z. z., a ze dne 5. října 1898, č. 64 čes. z. z.;

§§ 8 až 16, 18, 19, 19a a 24 vyhlášky ze dne 4. března 1892, č. 29 mor. z. z., kterou byl prohlášen řád policie silniční, platný pro říšské silnice v markrabství Moravském, ve znění vyhlášky ze dne 5. listopadu 1892, č. 83 mor. z. z., o jízdě na velocipedu (kole);

§§ 2, 4, 6, § 7, odst. 4, §§ 8, 9, 9a a 13 zákona ze dne 15. června 1866, č. 47 čes. z. z., jímž se vydává řád policie silniční, platný pro království České kromě hlavního města Prahy, ve znění zákona ze dne 18. června 1876, č. 63 čes. z. z., a zákona ze dne 12. ledna 1891, č. 7 čes. z. z., v příčině jízdy na velocipedech;

zákon ze dne 9. ledna 1883, č. 3 čes. z. z., jímž se ustanovuje povinnost označovati povozy jménem jich vlastníků, ve znění zákona ze dne 25. listopadu 1884, č. 58 čes. z. z.;

§§ 11, 15, 16, 20 až 26 a 28 zákona ze dne 31. prosince 1874, č. 5/1875 mor. z. z., kterýmž vydává se řád policie silniční pro veřejné neerární silnice markrabství Moravského s vyloučením obou hlavních měst Brna a Olomouce, ve znění zákona ze dne 5. června 1892, č. 53 mor. z. z., o jízdě na velocipedech;

zákon ze dne 23. srpna 1880, č. 34 mor. z. z., o povinnosti označovati povozy jménem jejich majitele;

§§ 1, 11 až 15, 18, 20, 23, 24 a 26 zákona ze dne 1. ledna 1878, č. 5 slez. z. z., jímžto se vydává řád policie silniční pro veřejné silnice neerární vojvodství Slezského, ve znění zákona ze dne 10. června 1892, č. 43 slez. z. z.,

o jízdě na kolech, a vyhlášky ze dne 9. listopadu 1892, č. 68 slez. z. z.;

vyhláška zemského presidenta v Praze ze dne 18. ledna 1934, č. 9 zem. věst., o jízdě na státních zemských a okresních silnicích ve správním obvodě země České;

§ 38, odst. 2 až 6 a § 39, odst. 3 a 5 zák. č. 81/1935 Sb. z. a n. a §§ 106 až 110, 112, 117 a 118 vl. nař. č. 203/1935 Sb. z. a n.;

zákon č. 82/1938 Sb. z. a n. a vládní nařízení č. 100/1938 Sb. z. a n.;

opatření Stálého výboru ze dne 10. listopadu 1938, č. 275 Sb. z. a n., o směru dopravy po veřejných silnicích a veřejných cestách.

(3) Nedotčeny zůstávají předpisy železniční, týkající se zabezpečení dopravy, dále zákon ze dne 14. dubna 1920, č. 266 Sb. z. a n., o názvech měst, obcí, osad a ulic, jakož i označování obcí místními tabulkami a číslování domů, a vládní nařízení ze dne 25. srpna 1921, č. 324 Sb. z. a n., jímž se tento zákon provádí, jakož i předpisy o povinnostech obcí, vyplývajících z péče o bezpečnou a snadnou jízdu po silnicích v mezích obecních zřízení.

§ 52.

Úprava nařízením a provedení.

(1) Podrobnou úpravu může vláda provést nařízením.

(2) Toto nařízení provedou ministr vnitra a ministr veřejných prací v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Hácha v. r.

Ing. Eliáš v. r.

Ježek v. r.

Dr. Kalfus v. r.

Dr. Kapras v. r.

Dr. Krejčí v. r.

Dr. Šádek v. r.

Dr. Havelka v. r.

Čipera v. r.

Dr. Feierabend v. r.

Dr. Klumpar v. r.

Příloha 1.

Dopravní značky a dopravní zařízení.

A. Dopravní značky.

I. Vzhled a význam:

- a) výstražné značky,
- b) značky vyjadřující dopravní příkazy a zákazy,
- c) značky vyjadřující dopravní pokyny.

II. Provedení.

III. Postavení a umístění.

B. Zábrany a nářadí k vyznačení pracovišť na veřejných silnicích.

I. Uzavírky a vyznačení pracovišť.

II. Řízení dopravy při uzavření silnice na polovinu šířky.

III. Vyznačení uzavírek a objížděk.

C. Signalizační zařízení a jiná opatření k řízení dopravy.

D. Vyobrazení dopravních značek.

A. Dopravní značky.

I. Vzhled a význam.

a) Výstražné značky.

(1) Pro vyznačení nebezpečných míst slouží bílé tabule s červeným okrajem, na nichž je černým znamením vyznačen druh výstrahy. Tabule má tvar rovnostranného trojúhelníka, postaveného na vodorovné základně. Výstražné tabule vyznačují:

1. obecně nebezpečné místo (obr. 1),
2. příčnou stružku (obr. 2),
3. zatáčku (obr. 3),
4. křižovatku (obr. 4),
5. chráněný přejezd dráhy (obr. 5),
6. nechráněný přejezd dráhy (obr. 6).

(2) Stojí-li výstražná značka před několika krátce za sebou následujícími zatáčkami nebo příčnými stružkami a je-li pod značkou umístěna obdélníková bílá tabulka s černým nápisem, na níž číslo a následující znamení pro zatáčku nebo příčnou stružku udávají počet těchto nebezpečných míst, neopakují se před ostatními nebezpečnými místy výstražné značky. Před zvláště nebezpečnými spády je postavena značka „obecně nebezpečné místo“ (obr. 1) s obdélníkovou bílou tabulkou, jež

udává černým písmem délku spádové trati a největší míru spádu

(na př.: „Spád
800 m, do 13%“).

(3) K vyznačení úrovnových přejezdů dráhy jsou po pravé a levé straně silnice (jízdní dráhy) postaveny trojúhelníkové výstražné značky podle odstavce 1, č. 5 nebo 6 (obr. 5 nebo 6) a s každé strany tři návěstní desky (obr. 7 až 10). Trojúhelníkové výstražné značky se umístí nad návěstními deskami, které jsou vzdáleny asi 240 m od přejezdu a mají tři šikmé červené pruhy v bílém, černě vroubeném poli. Ve vzdálenosti asi 160 m a asi 80 m před přejezdem jsou postaveny vpravo a vlevo návěstní desky s dvěma, resp. jedním šikmým červeným pruhem v bílém, černě vroubeném poli. Šikmé pruhy sestávají z odrazného červeného skla a hleděno se silnice směřují pod úhlem 30° k vodorovné vzhůru na vnější stranu. Horní hrany návěstních desek, nad nimiž nejsou umístěny trojúhelníkové výstražné značky, jsou skoseny rovnoběžně se šikmými pruhy. Je-li vzhledem k místním poměrům nutno postavit návěstní desky v podstatně jiných vzdálenostech nežli 240, 160 a 80 m od přejezdu, budiž uvedena vzdálenost v metrech černými číslicemi nad šikmými pruhy.

b) Značky vyjadřující dopravní příkazy a zákazy.

Úřední příkazy a zákazy jsou vydávány postavením terčů nebo tabulí, ponejvíce červených, s bílým středem (obr. 11 až 31), na nichž mohou být umístěny černé obrazce nebo nápisy. Při zákazech nebo příkazech (zákaz parkování, zastavení) na delších silničních úsecích může být počátek a konec úseku označen obdélníkovými bílými štítky 150 mm vysokými a 300 mm dlouhými, s černým nápisem „Začátek“ nebo „Konec“, které se upevní pod značkou vyjadřující zákaz. U značek umístěných v průběhu úseku zákazem postiženého upevní se těsně pod značkou vyjadřující zákaz obdélníková bílá tabule 150 mm vysoká a 500 mm dlouhá tak, aby směřovala rovnoběžně s dopravním směrem; na této tabuli je znovu vyznačen zákaz, vpravo a vlevo od něho je jedna černá šipka tak, že hroty šipek ukazují na obě strany. Časová omezení příkazů neb zákazů jsou udána bílými nápisy v červené obrubě značek. Terče neb tabule vyznačují:

1. zákaz jízdy všech vozidel:

terč s kruhovým bílým polem uprostřed (obr. 11);

2. zakázaný směr jízdy nebo zakázaný vjezd:

červený terč s vodorovným bílým pruhem (obr. 12);

3. zákaz jízdy jednotlivých druhů vozidel:

černé symboly automobilů nebo motocyklů, pro ostatní druhy dopravy nápisy na bílém poli uprostřed terče podle č. 1 (obr. 13 až 17); platí-li zákaz pouze o nedělích a svátcích, jsou symboly zobrazeny jen v černých obrysech (obr. 15 a 16). Zákazy pro automobily a motocykly mohou být sloučeny na jednom terči; pak je třeba oddělit hořejší zákaz (obr. 13 nebo 15) od spodního (obr. 14 nebo 16) vodorovným červeným pruhem. Při ostatních druzích dopravy připojí se k nápisu příslušný doplněk. Tentýž terč s nápisem „Pro kola“, „Pro jezdce“ nebo „Pro chodce“ (obr. 17) vyznačuje zákaz pro všechny nejmenované druhy dopravy a příkaz pro jmenovaný druh dopravy, aby vyznačené cesty nebo pruhu silnice užíval;

4. zákaz jízdy vozidel, jejichž celková váha přesahuje určitou mez:

číslo, udávající v tunách přípustnou váhu, je na terči podle č. 1 (obr. 18);

5. zákaz jízdy vozidel, jejichž šířka nebo výška čítají v to náklad přesahuje určitou mez:

číslo udávající šířku nebo výšku v metrech je mezi dvěma černými klíny vpravo a vlevo, příp. nahoře a dole, na terči podle č. 1 (obr. 19 a 20);

6. zákaz jízdy rychlostí nad určitou mez:

číslo, udávající meznou rychlost v kilometrech za hodinu, je na terči podle č. 1 (obr. 21);

7. zákaz zastavení (nikoli parkování, nýbrž zákaz jakéhokoli zastavení, i na krátkou dobu za dopravním účelem):

terč s modrým kruhovým polem uprostřed a červeným pruhem vedeným příčně zdola vpravo nahoru vlevo (obr. 22);

8. zákaz parkování (zákaz stání vozidla, pokud se neděje jen k nastoupení nebo vystoupení a k naložení nebo vyložení):

terč s bílým kruhovým polem uprostřed,

v němž je černé písmeno „P“ přeškrtnuté červeným pruhem vedeným příčně zdola vpravo nahoru vlevo (obr. 23);

9. předepsaný směr dopravy:

bílé terče s úzkou červenou obrubou, uprostřed s černými šípkami (obr. 24 až 27), nebo — v jednosměrných ulicích vždy — bílý štít ve tvaru šípky s červenou obrubou (obr. 28);

10. příkaz zastavit u celního úřadu:

terč s bílým kruhovým polem uprostřed a černým vodorovným pruhem; nad pruhem je černě uvedeno slovo „Clo“ (obr. 29);

11. příkaz: „Dej přednost jízdě na hlavní silnici!“:

rovnostanný trojúhelník postavený na vrchol (obr. 30);

11a. příkaz: „Stůj, dej přednost jízdě na hlavní silnici!“:

rovnostanný trojúhelník, postavený na vrchol s červenou obrubou, s modrým polem uprostřed a s bílým nápisem „Stop“ (t. j. Stůj!) (obr. 30a). Na nepřehledných tratích je značka mimo to umístěna v přiměřené vzdálenosti před tím a připojena tabulka udávající vzdálenost v metrech.

Příkaz zastavení před hlavní silnicí je vyznačen dále ještě dvěma červenými přerušovanými čarami v podélném směru a jednou příčnou čarou na vozovce (obr. 30b). Červená příčná čára spolu s trojúhelníkovou značkou udávají čáru, těsně před níž se musí zastavit;

12. stanoviště automobilových drožek (taxi) se zákazem parkování všech ostatních vozidel:

modrý obdélník, uprostřed s terčem „Zákaz parkování“; nad terčem je bílý nápis „Auto-taxi“, pod terčem určený počet automobilových drožek (taxi); časová omezení zákazu parkování jsou uvedena bílým písmem v červené obrubě terče (obr. 31).

Přechody pro chodce jsou vyznačeny terčem podle č. 1 (obr. 11): v bílém poli s černým nápisem „Přechod pro chodce“ a černou šípkou, udávající směr přechodu.

Jiné nežli uvedené příkazy a zákazy se vyhláší černými nápisy na bílém středním poli červeného terče (na př. „Uzavřeno pro cyklisty“).

c) Značky vyjadřující dopravní pokyny.

Tyto značky mají pravoúhlý tvar; vyznačují:

1. parkoviště:

modrá tabule s bílým „P“; doplňující údaje, jako doba parkování, udávají se bílým písmem (obr. 32); označení parkovišť v delších úsecích děje se jako u Ib);

2. pokyny týkající se nutné opatrnosti pro nebezpečí z dopravy (ne pro dopravu jako při výstražných značkách):

rovnostranný bílý trojúhelník v modrém čtverci (obr. 33); důvod k opatrnosti (na př. „škola“) možno uvést bílým písmem pod trojúhelníkem, který se v tom případě posune k hornímu okraji tabule;

3. místo první pomoci, zařízené některou z úředně uznaných korporací (na př. červeným křížem):

symbol (na př. červený kříž) v bílém poli uprostřed modrého obdélníka (obr. 34). Pro snazší nalezení místa prvé pomoci může být značka opatřena bílou šipkou nebo bližšími údaji bílým písmem;

4. svítilny, které nesvítí po celou noc,

jsou uvnitř uzavřených osad opatřeny červeným pruhem s bílým okrajem na znamení, že v jejich světelném obvodu nesmějí být postavena vozidla bez vlastních světel (obr. 35 a 36);

5. místní tabule:

obdélníkové žluté tabule s černou obrubou a černým nápisem; na lici jméno obce (také osady) a příslušného okresu, na straně obrácené k obci (na rubu) u státních silnic číslo státní silnice a jméno nejbližšího dopravně důležitého místa ležícího při silnici (blízký cíl), kteréžto jméno se opakuje na všech dalších místních tabulích nezávisle na hranicích příslušnosti až do vyznačené obce; u ostatních zpevněných silnic pak jest na rubu jméno nejbližší obce, ležící při silnici. U všech místních údajů jest uvést vzdálenost do středu obce (obr. 37 až 38a). Jako okres jest v příslušných případech udati také pohraniční celní okres; údaj o příslušné zemi může odpadnouti, kde ho není třeba k vyloučení záměn; údaj o okresu se vynechá, je-li

jméno obce totožné se jménem okresu. K zamezení záměn s jinými obcemi stejného nebo stejné znějícího jména (podle místních označení v lexikonu obcí) mohou býti připojena v závorkách jména řek, pohoří nebo jiných krajinných názvů;

6. rozcestníky:

obdélníkové žluté tabule s černou obrubou a černým nápisem, zahrocené pod úhlem 60° na úzké straně ve vyznačeném směru (obr. 39 až 42). U cest, které nejsou vhodné pro jízdu motorových vozidel, neprovede se na rozcestníku černá obruba (obr. 43 a 43a). Nápis udává:

a) u státních silnic jméno všeobecně známého místa, z něhož vyplývá další průběh silnice (dálkový cíl), a jméno nejbližšího dopravně důležitého místa, ležícího při silnici (blízký cíl). Dálkový a blízký cíl třeba opakovat na všech dalších rozcestnících až do udaných míst. Blízké cíle musí dále souhlasit s místními údaji na rubu místních tabulí, kde tyto tabule jsou;

b) u ostatních zpevněných silnic jako dálkový cíl nejbližší dopravně důležité místo a jako blízký cíl nejbližší obec, ležící při silnici;

c) u cest, které nejsou vhodné pro jízdu motorových vozidel, jen jméno nejbližší obce.

V případě podle c) může, jinak musí býti udána vzdálenost v plných kilometrech do středu udaného místa; místo většího města může býti uvedeno jméno místně samostatné části. Při údajích vzdáleností na rozcestnících budiž číslo, které udává vzdálenost v kilometrech, zřetelně odděleno od následující zkratky „km“ zvětšením mezery mezi čísly a písmeny a zmenšením písmen u srovnání s čísly. U státních silnic uveďte se jejich číslo na malé obdélníkové tabulce nad rozcestníkem nebo pod ním (obr. 39 a 40); může býti uvedeno také na rozcestníku, a to na opačném konci, než jest hrot, oddělené svislou černou čarou od ostatních údajů (obr. 41). Umísťuje-li se více rozcestníků nad sebou, budiž mezi nimi ponechávána vzdálenost 50 mm. Pro státní silnice jest přitom číslo udati vždy na příslušném rozcestníku. Číslo státních silnic (obr. 44) lze umístiti také beze vztahu k označení obcí. Spojují-li se státní silnice uvnitř obce na náměstí nebo na společné trati, buďtež toto náměstí nebo tato okružní nebo sběrná třída označeny kruhovým žlutým terčem s černým prstencem a nápisem „Dálková doprava“ (obr. 45);

7. návěsti před rozcestím:

obdélníkové žluté tabule s černou obrubou, na nichž jsou silnice vyznačeny tlustými černými čarami, jež jsou ukončeny šípkami; nad šípkou nebo podél čáry je černě vyznačeno jméno místa, k němuž silnice směřuje (dálkový cíl), a u čar, které značí státní silnice, čísla těchto státních silnic (obr. 46 až 51). Není přípustno uvádět u místních názvů z reklamních důvodů dodatky. Písmo a barva řídí se podle ustanovení II, odst. 2 a 3; silné černé čáry, vyjadřující silnici, buďtež široké u státních silnic 100 mm a u ostatních silnic 50 mm. U státních silnic, které pro svůj místní neb krajinný ráz v celém svém průběhu nebo na dílčí trati bývají uváděny vlastním jménem (na př. Masarykův okruh), může býti vyznačeno toto vlastní jméno nebo jeho zkratka na rozcestnících nebo na návěstech před rozcestím.

Silnice pro hlavní dopravu (§ 13) jsou vyznačeny bílým čtvercem s červenou obrubou postaveným na vrchol (obr. 52).

II. Provedení.

(1) Tvary a rozměry dopravních značek musí býti provedeny podle vzorů (odíl D). Je-li udáno několik rozměrů, může býti použito menších uvnitř uzavřených osad. Ve výjimečných případech je dovoleno užití pro rozcestníky a návěsti před rozcestím větších rozměrů, je-li to na důležitých místech silnice účelné pro lepší zřetelnost z větší vzdálenosti. Jinak jsou menší odchylky od rozměrů ze zvláštních důvodů přípustné u všech dopravních značek, nezpůsobí-li se tím nápadná změna značky.

(2) Písmo na dopravních značkách budiž provedeno podle norem Českomoravské společnosti normalizační jako stojaté hůlkové písmo. Budiž použito normy ČSN 1034 „Normalisované písmo“. U normalisovaného písma je výška malých písmen $\frac{5}{7}$ a tloušťka písma $\frac{1}{7}$ výšky velkých písmen. Číslice jsou též výšky jako velká písmena. Výška velkých písmen nebudiž větší než 160 mm a menší než 50 mm. Přiměřeně k tomu je výška malých písmen nejvíce 114 mm a nejméně 35 mm, tloušťka písma nejvýše 23 mm a nejméně 7 mm. Výjimky z těchto norem jsou na vzo-rech (odíl D) zvláště udány.

(3) Barvy dopravních značek musí odpovídati normě ČSN AU 1, 10 „Barevné tóny

pro dopravní značky“. Sloupy pro dopravní značky buďtež bílé, pro místní tabule a pro rozcestníky žluté.

(4) Materiál a nátěr dopravních značek musí vzdorovati účinkům světla a povětrnosti. Značka „Stůj, dej přednost jízdě na hlavní silnici!“ (obr. 30a) musí býti osvětlena buď zevnitř nebo vně, nebo musí býti provedena tak, aby odrazela světelné paprsky. U značek odrazejících světelné paprsky musí býti opatřeny červená obruba a nápis „Stop“ odraznými skly. Tabule odrazející světlo, svítící nebo osvětlené, jsou jinak přípustné pro všechny dopravní značky; pro výstražné značky (obr. 1 až 6) je toto provedení žádoucí. Červená příčná čára a přerušované červené čáry, sloužící k vyznačení příkazu zastaviti před hlavní silnicí (obr. 30b), jest provéstí trvanlivou barvou nebo s použitím jiných vhodných prostředků (na př. červený asfalt, červené knoflíky, červené kameny).

III. Postavení a umístění.

(1) Dopravní značky se umísťují přibližně kolmo k směru dopravy, po pravé straně silnice, pokud zvláštní důvody nevyžadují umístění jiného.

(2) S výjimkou dopravních značek, které se staví jen dočasně, budiž umístění provedeno dokonalým osazením. Dopravní značky buďtež umístěny tak, aby byly dobře viditelné; spodní hrana tabulí nebudiž od země výše nežli 4'50 m a ne méně nežli 4'20 m při umístění značky nad jízdní drahou, a zpravidla asi 1'50 m a nikoli více nežli 2 m při umístění vedle jízdní dráhy.

(3) Výstražné značky se umísťují pouze před skutečně nebezpečnými místy a uvnitř uzavřených osad jen na zvlášť nebezpečných místech, jejichž nebezpečnost lze těžko postřehnouti. Uvnitř uzavřených osad je vzdálenost výstražných značek od míst jimi vyznačených zpravidla menší nežli mimo obce. Podle toho umísťují se tabule obecně 150 m až 250 m před nebezpečným místem jimi vyznačeným; je-li ve výjimečném případě vzdálenost výstražné značky od místa nebezpečí značně menší, uveďte se tato vzdálenost v metrech černými číslicemi na bílé obdélníkové tabulce pod výstražnou značkou. Je-li třeba umístit výstražnou značku před rozcestím, aby byla zachována nutná vzdálenost od označeného nebezpečného místa (na př. přejezdu dráhy), budiž pod značkou umístěna bílá obdélníková tabule s černou šípkou, udá-

vající směr k nebezpečnému místu. Použije-li se značky „Dej přednost jízdě na hlavní silnici!“ (obr. 30) nebo značky „Stůj, dej přednost jízdě na hlavní silnici!“ (obr. 30a), nevyznačuje se blízkost křižovatky kromě toho ještě značkou „Křižovatka“ (obr. 4). Totéž zpravidla platí, vyznačuje-li křižovatku „návest před rozcestím“ (obr. 46 až 51). Výstražných značek pro přejezdy dráhy se nepoužije, jde-li o křižování s vlečkou, polní drahou nebo drahou, po níž nejsou kolejová vozidla pohybována motorickou silou.

(4) Výstražné značky pro úrovně přejezdy dráhy s návěstními deskami (obr. 7 až 10) umísťují se podle předpisů uvedených v Ia, odst. 3. Jejich zřízení se omezuje prozatím na státní silnice; na ostatních silnicích bude provedeno podle pozdějších pokynů. Tam, kde návěstní desky dosud nejsou postaveny, umístí se výstražné značky podle obr. 5 nebo 6 před úrovnovými přejezdy dráhy podle předpisů III, odst. 1 až 3.

(5) Značky upravující přednost jízdy (§ 13) jsou:

1. tabulka s číslem státní silnice (obr. 44);

2. značka „Okružní nebo sběrná třída pro dálkovou dopravu“ (obr. 45);

3. značka „Silnice pro hlavní dopravu“ (obr. 52);

4. značka „Dej přednost jízdě na hlavní silnici!“ (obr. 30);

5. značka „Stůj, dej přednost jízdě na hlavní silnici!“ (obr. 30a).

Pro vyznačení přednosti, které požívá doprava na hlavní silnici, umístí se značky podle č. 1 až 3 (obr. 44, 45 a 52) po pravé straně přibližně v pravém úhlu k dopravnímu směru na hlavní silnici, zpravidla za křižovatkou neb ústím vedlejší silnice tak, aby byly pro dopravu na hlavní silnici dobře viditelné. Tabulky s čísly státních silnic (obr. 44) umísťují se mimo uzavřené osady na rozcestnících, na místních tabulích, kamenech a jiných vhodných místech. Nadto jest tabulky s čísly postavit také při ústích vedlejších silnic do silnic státních, přibližně v pravém úhlu ke směru dopravy na vedlejší silnici, tak aby je bylo možno s vedlejší silnice postřehnouti. Záporné označení přednosti značkou „Dej přednost jízdě na hlavní silnici!“ (obr. 30) provede se v uzavřených osadách na všech křižovatkách silnic (ulic) bez přednostního práva s hlavními silnicemi (ulicemi) nebo při ústí do nich. Značka se umístí na silnici (ulici) bez přednostního práva při-

bližně pod pravým úhlem k dopravnímu směru, a to ve vzdálenosti nejvýš 25 m od křižovatky nebo ústí. Mimo uzavřené osady umístí se značka „Dej přednost jízdě na hlavní silnici!“ (obr. 30) ve vzdálenosti nejvýše 150 m a jen tehdy, je-li to pro bezpečnost dopravy nutné. Křižují-li se dvě hlavní silnice, rozhodne dopravněpolicejní úřad, která z obou silnic bude zbavena přednosti vzhledem k svému menšímu dopravnímu významu neb v zájmu dopravní bezpečnosti. To platí jak uvnitř, tak i vně uzavřených osad. Uvnitř uzavřených osad umístí se značka „Stůj, dej přednost dopravě na hlavní silnici!“ (obr. 30a) a příslušné další vyznačení podle obr. 30b přímo ve stavební čáře křižících se ulic, mimo uzavřené osady asi 2 m před stykem křižujících se silnic. Pokud podle místních poměrů není dostatečného rozhledu, budiž značka „Stůj, dej přednost dopravě na hlavní silnici!“ (obr. 30a) umístěna kromě toho v přiměřené vzdálenosti před křižovatkou spolu s další tabulkou, na níž je černým písmem na bílém poli udána vzdálenost v metrech od místa, kde je třeba zastavit.

(6) Značky „Místo první pomoci“ (obr. 34) se umísťují zásadně jen na místech první pomoci nebo v jejich blízkosti.

(7) Značky pro svítilny, které nesvítlí po celou noc (obr. 35), se umístí prstencovitě na stojanu svítilny ve výši 1'50 až 1'80 m. Je-li svítlna zavěšena nad jízdni drahou, umístí se prstenci odpovídající štítek (obr. 36) na vhodných místech po obou stranách silnice (na př. na domovních zdech, plotech, na kulech nebo stožárech, které jsou na místě nebo se zvlášť postaví). V červeném poli prstence nebo štítku možno bílým písmem vyznačiti dobu (24hodinový den), kdy se svítlna zhasíná.

(8) Místní tabule (obr. 37 až 38a) se umísťují jen na obvodu uzavřených osad.

(9) Rozcestníky (obr. 39 až 43a), které vyznačují přímé pokračování silnice, buďtež natočeny k silnici do té míry (asi o 30°), aby byly dobře viditelné. Pro vyznačení každého směru budiž použito zvláštní tabule. Na křižovatce buďtež rozcestníky podle možnosti soustředěny na jednom místě tak, aby byly se všech stran dobře viditelné.

(10) Návěstí před rozcestím (obr. 46 až 51) umísťují se na státních silnicích ve vzdálenosti 150 až (pravidelně) 250 m před dopravně důležitými odbočkami, křižovatkami

nebo rozvětvením silnic, v obcích však jenom tehdy, vyžaduje-li toho naléhavě bezpečnost a snadnost dopravy. Uvnitř uzavřených osad mohou být vzdálenosti menší. Výstražná značka „Křižovatka“ (obr. 4), je-li jí v takovém případě výjimečně třeba, a značka „Dej přednost jízdě na hlavní silnici!“ (obr. 30), budtež umístěny nad „návěstí před rozcestím“ na téměř sloupu.

B. Zábrany a nářadí k vyznačení pracovišť na veřejných silnicích.

I. Uzavírky a vyznačení pracovišť.

(1) Přímou před pracovištěm a za ním budiž silnice, pokud je toho třeba, uzavřena červenobíle pruhovanými zábranami. Po setmění nebo za husté mlhy budtež zábrany dostatečně vyznačeny červeným světlem; v blízkosti železnice je vyloučiti nebezpečí záměny se železničními signály.

(2) Před pracovištěm na silnicích, které nejsou zcela uzavřeny pro dopravu, budiž postavena všeobecná výstražná značka (obr. 1). Uzavírá-li se silnice pouze částečně, budiž směrovou šipkou (obr. 24 až 27) nad zábranami ukázáno na volnou část silnice, není-li na ní průjezd omezen pouze na kolejová vozidla. Podle potřeby, jmenovitě při výkopech, budiž pracoviště oproti neuzavřenému dílu silnice také po straně ohrazeno nebo vyznačeno.

(3) Není-li vozovka rozrušena ve větším rozsahu, není třeba pracoviště uzavírat zábranami, vyznačí-li se obecnými výstražnými značkami (obr. 1, při čemž však stačí, aby délka strany trojúhelníka byla 300 až 400 mm), po setmění nebo za husté mlhy červenými svítilnami a osvětlením obecné výstražné značky ve všech směrech tak, že je zaručena bezpečnost dopravy a dělníků. Při provádění malých prací za dne stačí, aby byl před pracovištěm postaven povoz s červeným praporkem nebo podobné jednoduché opatření. Cesty pro chodce není třeba při pracích uzavírat, neprovádějí-li se výkopy značné hloubky.

II. Řízení dopravy při uzavření silnice na polovinu šířky.

Při přechodném uzavření silnice na polovinu šířky v důsledku stavebních prací budiž posta-

ráno o zvláštní řízení dopravy vozidel, je-li toho pro hustotu dopravy neb nepřehlednost úseku v zájmu rychlého a hladkého provozu třeba. Řízení se děje tím způsobem, že se průjezd s jedné nebo druhé strany střídavě uvolňuje nebo uzavírá otočnými signalizačními terči (obr. 53 a 54). Jedna strana terče je zelená (normalisovaná barva podle normy ČSN AU 1, 10 „Barevné tóny pro dopravní značky“), na druhé straně terče je značka zákazu podle obr. 12, provedená podle velikosti terče. Kde to přehlednost úseku dovoluje, postačí jeden signalizační terč, jinak je zapotřebí jednoho terče na počátku a jednoho na konci uzavřené trati. V tomto případě musí být postaráno, aby se oba hlídači mohli lehce dorozumívati. Pro lepší zřetelnost signalizačních terčů může býti jejich průměr — odlišně od jinak stanovených rozměrů — až 800 mm. Po setmění a za husté mlhy budtež signalizační terče osvětlovány bílým nebo žlutým světlem; používatí zeleného nebo červeného světla pro řízení dopravy není přípustno.

III. Vyznačení uzavírek a objížděk.

Uzavírky budtež označeny kruhovými terči pro zákaz (obr. 11). U odbočky objížděky budiž umístěna tabule (obr. 11) s nápisem „Silnice do..... (jméno nejbližšího dopravně důležitého místa) mezi km..... a km..... uzavřena“. Kromě toho budiž postaven u odbočky rozcestník s nápisem: „Objížděka pro..... (zde budiž udán druh dopravy, na př. „dálkovou dopravu“, „motorickou dopravu“ nebo jmenovitě též „průběžnou dopravu“ nebo „veškerou dopravu“) do..... (jméno nejbližšího dopravně důležitého místa) přes..... (zde je udána délka objížděky v kilometrech)“ a budiž také umístěna směrová šipka (obr. 55), je-li směr dopravy závazně předepsán z dopravně policejních důvodů. Objížděka budiž ve svém průběhu dostatečně vyznačena směrovými značkami s nápisem „Objížděka“ (obr. 56). Při uzavírkách státních silnic budtež dále postaveny zvláštní tabule s náčrtem uzavřeného úseku a objížděky (obr. 57). Na náčrtu budiž uzavřený úsek znázorněn červeně, jinak budiž náčrt proveden černě na bílém podkladě. Tabule budtež dobře upevněny na př. na vyztuženém stojanu (obr. 58). Postavení těchto tabulí se doporučuje i na všech ostatních silnicích. Kde jsou postaveny tabule podle obr. 57, není třeba umístit terč podle obr. 11 se zvláštním nápisem. Na rozcestníku (obr. 55) může být v těchto případech uvedený zvláštní nápis nahrazen jednoduchým nápisem „Objížděka“.

C. Signalizační zařízení a jiná opatření k řízení dopravy.

Další předpisy o jednotné úpravě signalizačních zařízení k řízení dopravy, jakož i o jiných zařízeních, úpravách a opatřeních, které slouží bezpečnosti a snadnosti dopravy, zůstávají vyhrazeny.

D. Vyobrazení dopravních značek.

(Str. 787 až 802.)

Přehled.

I. Výstražné značky.

Obr. 1 Obecně nebezpečné místo.

Obr. 2 Příčná stružka.

Obr. 3 Zatáčka.

Obr. 4 Křižovatka.

Obr. 5 Chráněný přejezd dráhy.

Obr. 6 Nechráněný přejezd dráhy.

Obr. 7 až 10 Značky pro úrovněové přejezdy dráhy.

II. Značky vyjadřující dopravní příkazy a zákazy.

Obr. 11 Zákaz jízdy všech vozidel.

Obr. 12 Zakázaný směr jízdy nebo zakázaný vjezd.

Obr. 13 Zákaz jízdy automobilů.

Obr. 14 Zákaz jízdy motocyklů.

Obr. 15 a 16 Zákaz jízdy o nedělích a svátcích.

Obr. 17 Příkaz pro cyklisty, zákaz všem ostatním účastníkům dopravy užívati vyznačené cesty nebo pruhu silnice.

Obr. 18 Zákaz jízdy vozidel, jejichž celková váha přesahuje určitou mez.

Obr. 19 Zákaz jízdy vozidel, jejichž šířka přesahuje určitou mez.

Obr. 20 Zákaz jízdy vozidel, jejichž výška přesahuje určitou mez.

Obr. 21 Zákaz jízdy rychlostí nad určitou mez.

Obr. 22 Zákaz zastavení.

Obr. 23 Zákaz parkování.

Obr. 24 Předepsaný směr dopravy: „Vpravo“.

Obr. 25 Předepsaný směr dopravy: „Přímo“.

Obr. 26 Předepsaný směr dopravy: „Vpravo odbočit“.

Obr. 27 Předepsaný směr dopravy: „Vpravo odbočit nebo přímo“.

Obr. 28 Jednosměrná doprava.

Obr. 29 Příkaz zastavit u celního úřadu.

Obr. 30 „Dej přednost jízdě na hlavní silnici!“

Obr. 30a „Stůj, dej přednost jízdě na hlavní silnici!“

Obr. 30b Náčrt pro vyznačení silnice, na které je třeba zastavit vzhledem k přednosti jízdy.

Obr. 31 Stanoviště automobilových drožek (taxi).

III. Značky vyjadřující dopravní pokyny.

Obr. 32 Parkoviště.

Obr. 33 Nutnost opatrné jízdy.

Obr. 34 Místo první pomoci.

Obr. 35 a 36 Značky pro svítilny, které nesvítí po celou noc.

Obr. 37 až 38a Místní tabule (líc a rub).

Obr. 39 až 41 Rozcestníky pro státní silnice.

Obr. 42 Rozcestník pro ostatní zpevněné silnice.

Obr. 43 a 43a Rozcestníky pro nezpevněné silnice.

Obr. 44 Tabulka s číslem státní silnice.

Obr. 45 Značka pro okružní nebo sběrné třídy pro dálkovou dopravu.

Obr. 46 až 51 Návěsti před rozcestím.

Obr. 52 Značka silnice pro hlavní dopravu.

IV. Značky pro řízení dopravy při uzavírkách.

Obr. 53 a 54 Signalizační terče otáčivě upevněné na stojanech pro řízení dopravy při uzavření silnice na polovinu šířky.

Obr. 55 a 56 Směrové značky pro objížděky (se směrovou šipkou nebo bez ní).

Obr. 57 a 58 Tabule pro vyznačení objížděk státní silnice.

I. Výstražné značky (obr. 1 až 10).

Obr. 1.

Obyčejně nebezpečné místo.

Obr. 2.

Příčná stružka.

Obr. 3.

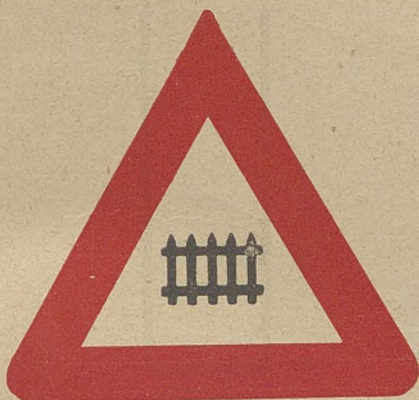
Zatáčka.

Obr. 4.

Křižovatka.

Obr. 5.

Chráněný přejezd dráhy.

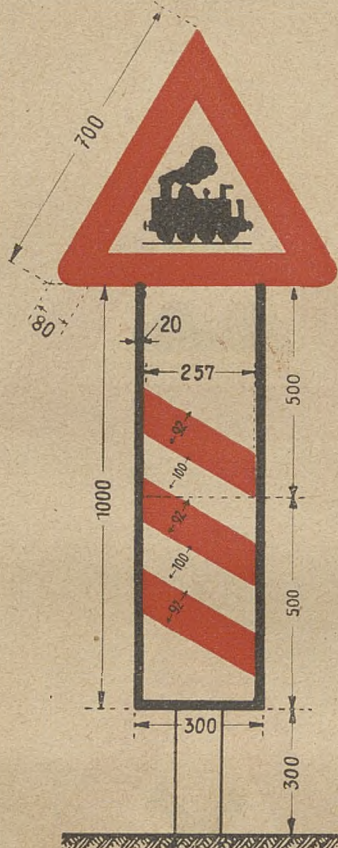
Obr. 6.

Nechráněný přejezd dráhy.

Značky pro úrovňové přejezdy dráhy (obr. 7 až 10).

Obr. 7.

Návěstní deska s třemi pruhy (vlevo) před nechráněným přejezdem dráhy.

Obr. 8.

Návěstní deska s třemi pruhy (vpravo) před chráněným přejezdem dráhy.

Obr. 9.

Návěstní deska s dvěma pruhy (vlevo).

Obr. 10.

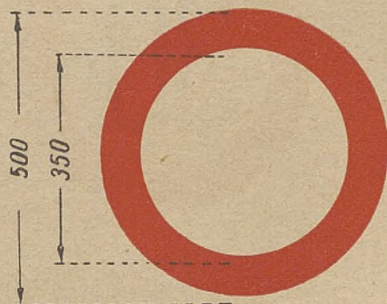

Návěstní deska s jedním pruhem (vpravo).

Míry v milimetrech.

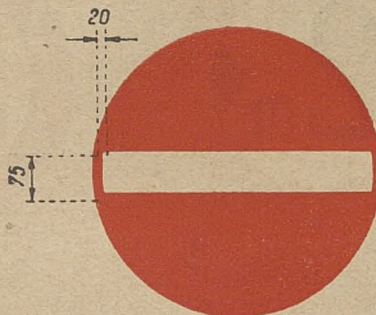
II. Značky vyjadřující dopravní příkazy a zákazy (obr. 11 až 31).

Obr. 11.

Zákaz jízdy všech vozidel.

Obr. 12.

Zakázaný směr jízdy nebo zakázaný vjezd.

Obr. 13.

Zákaz jízdy automobilů.

Obr. 14.

Zákaz jízdy motocyklů.

Obr. 15.

Zákaz jízdy o nedělích a svátcích.

Obr. 16.

Zákaz jízdy o nedělích a svátcích.

Obr. 17.

Příkaz pro cyklisty, zákaz všem ostatním účastníkům dopravy užívatí vyznačené cesty nebo pruhu silnice.

Obr. 18.

Zákaz jízdy vozidel, jejichž celková váha přesahuje určitou mez.

Míry v milimetrech.

Obr. 19.

Zákaz jízdy vozidel,
jejichž šířka přesahuje určitou
mez (na př. 2 m, 2.25 m atd.).

Obr. 20.

Zákaz jízdy vozidel,
jejichž výška přesahuje určitou
mez (na př. 3 m, 3.20 m atd.).

Obr. 21.

Zákaz jízdy rychlostí
nad určitou mez (na př. 30 km,
40 km atd. za hodinu).

Obr. 22.

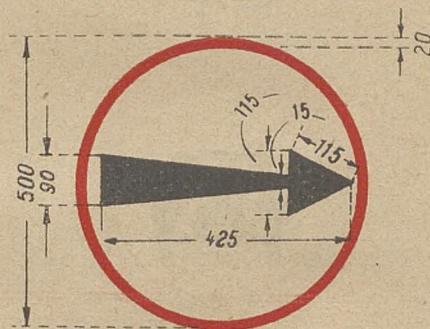
Zákaz zastavení.

Obr. 23.

Zákaz parkování.

Obr. 24.

Předepsaný směr dopravy:
„Vpravo“.

Obr. 25.

Předepsaný směr dopravy:
„Přímo“.

Obr. 26.

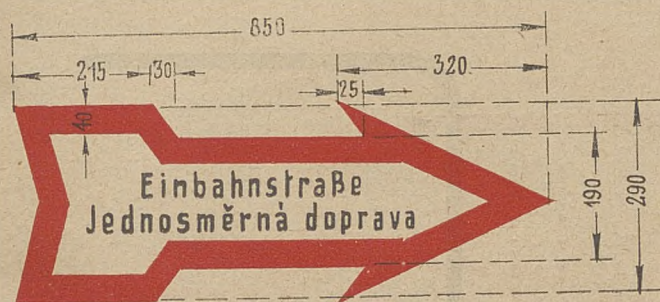
Předepsaný směr dopravy:
„Vpravo odbočit“.

Obr. 27.

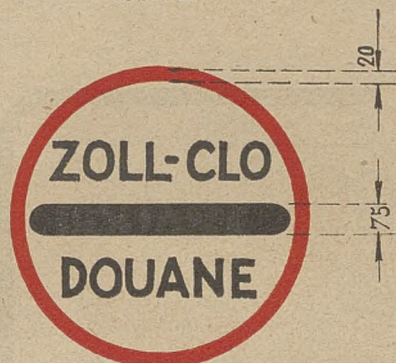
Předepsaný směr dopravy:
„Vpravo odbočit nebo přímo“.

Obr. 28.

Jednosměrná doprava.

Obr. 29.

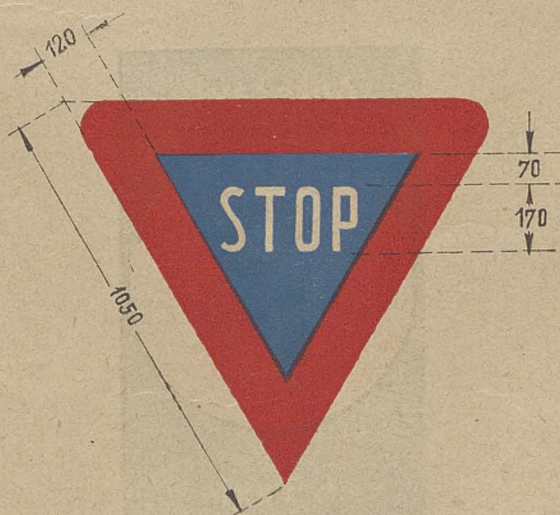
Příkaz zastavit u celního úřadu.

Obr. 30.

„Dej přednost jízdě na hlavní silnici!“

Obr. 30a.

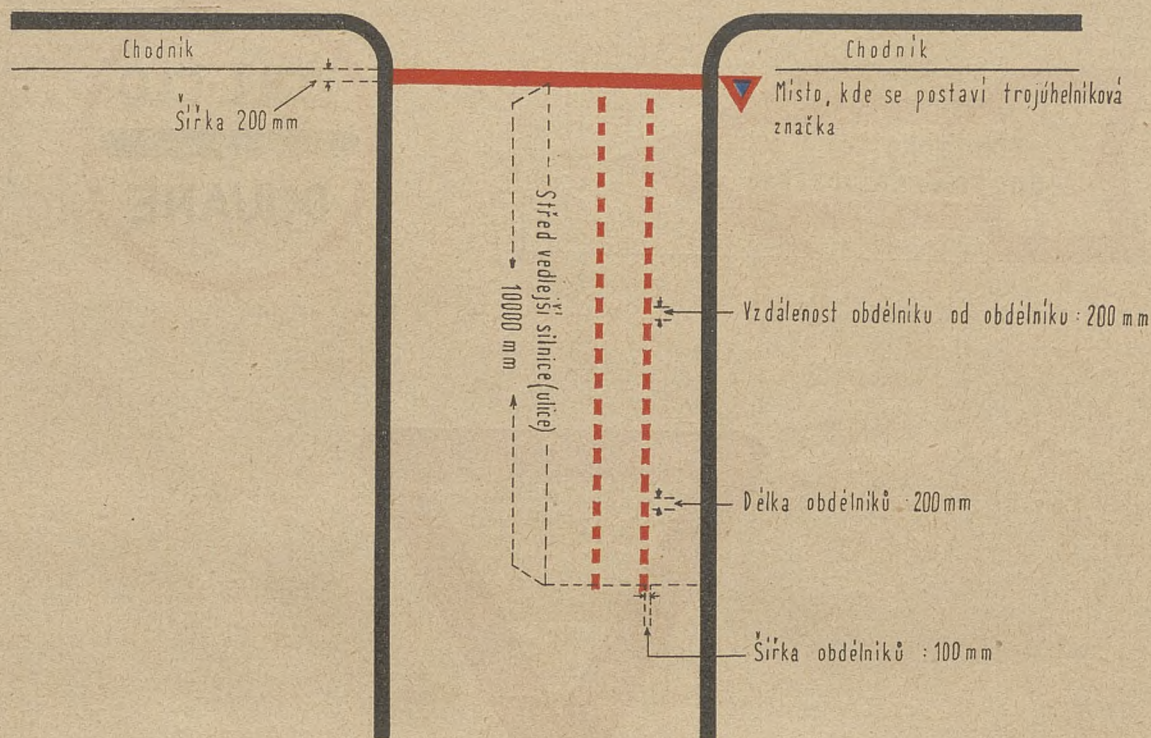

„Stůj, dej přednost jízdě na hlavní silnici!“

Míry v milimetrech.

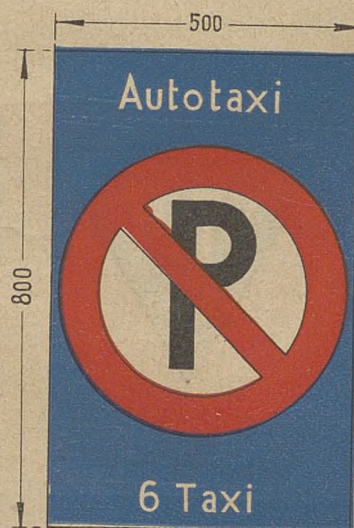
Obr. 30b.

-Hlavní silnice (třída)-

Náčrt pro vyznačení silnice, na které je třeba zastavit vzhledem k přednosti jízdy.

Obr. 31.

Stanoviště automobilových drožek (taxi).

Míry v milimetrech.

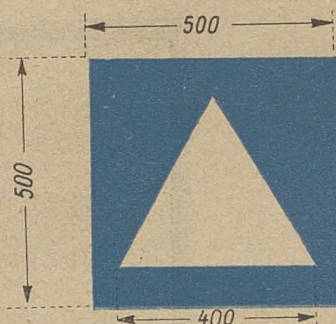
III. Značky vyjadřující dopravní pokyny (obr. 32 až 52).

Obr. 32.

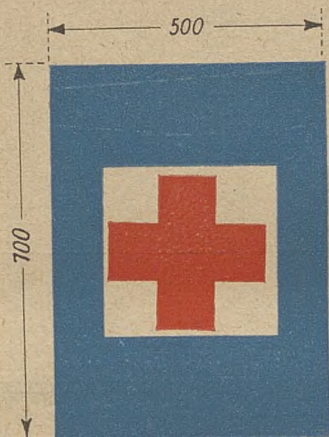
Parkoviště.

Obr. 33.

Nutnost opatrné jízdy.

Obr. 34.

Místo první pomoci.

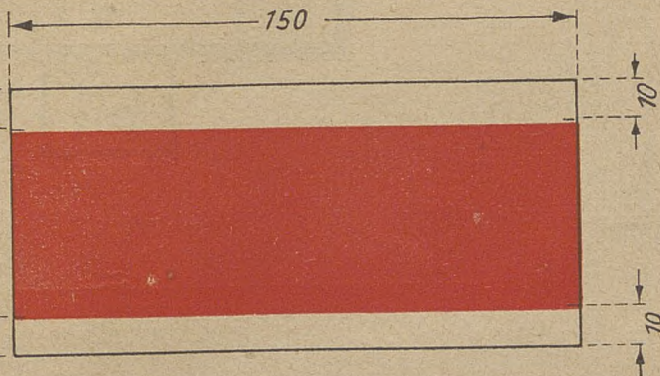
Značky pro svítlny, které nesvíí po celou noc (obr. 35 a 36).

Obr. 35.

Prstenec na stojan svítilny.

Obr. 36.

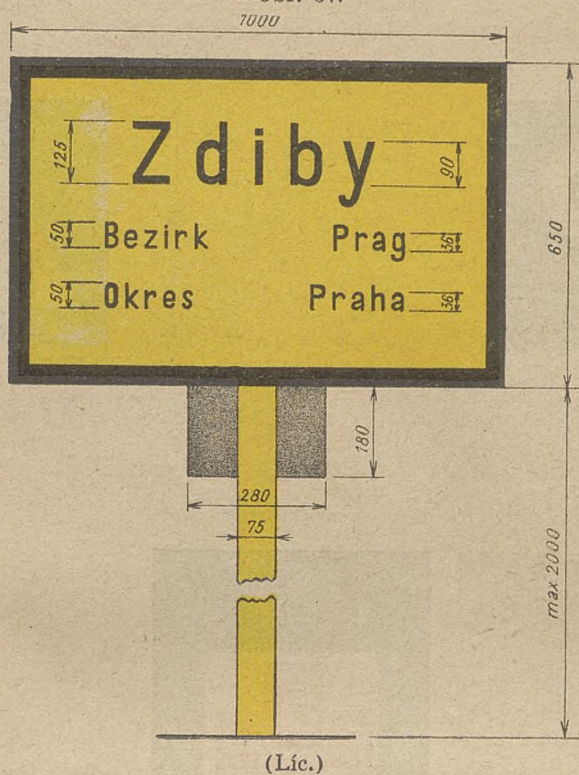

Štítek pro svítilny zavěšené nad jízdní drahou.

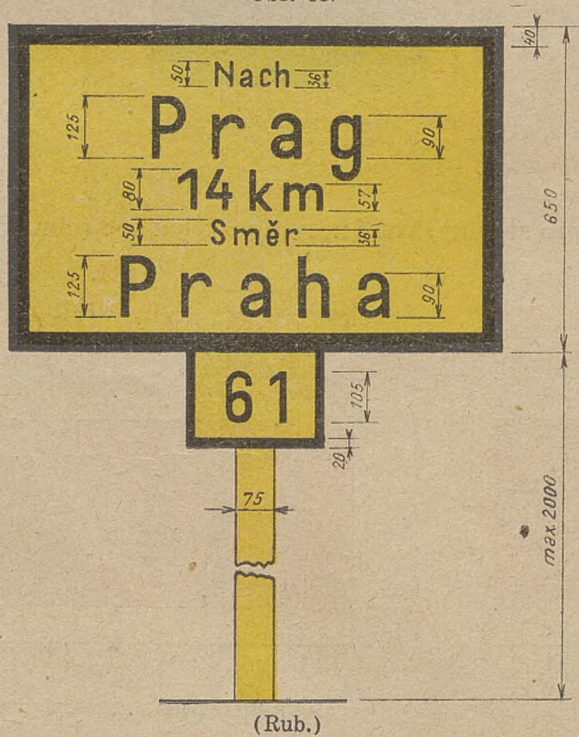
Míry v milimetrech.

Místní tabule (obr. 37 až 38a).

Obr. 37.

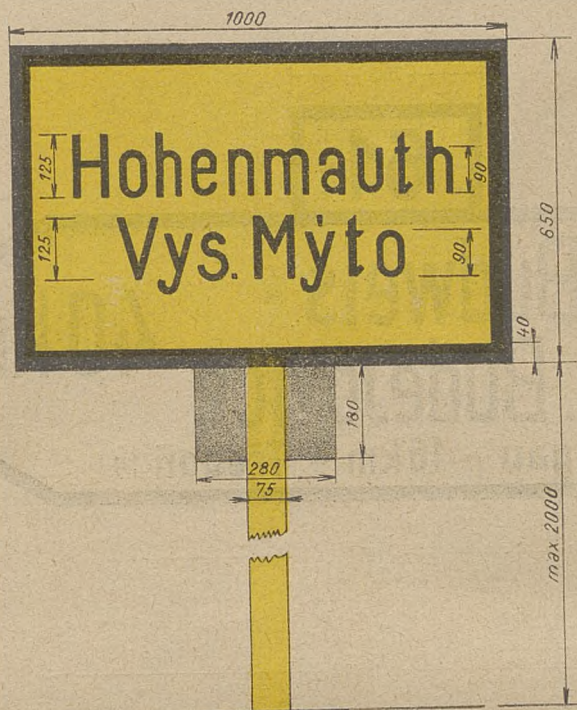

Obr. 38.

Míry v milimetrech.

Obr. 37a.

(Líc.)

Obr. 38a.

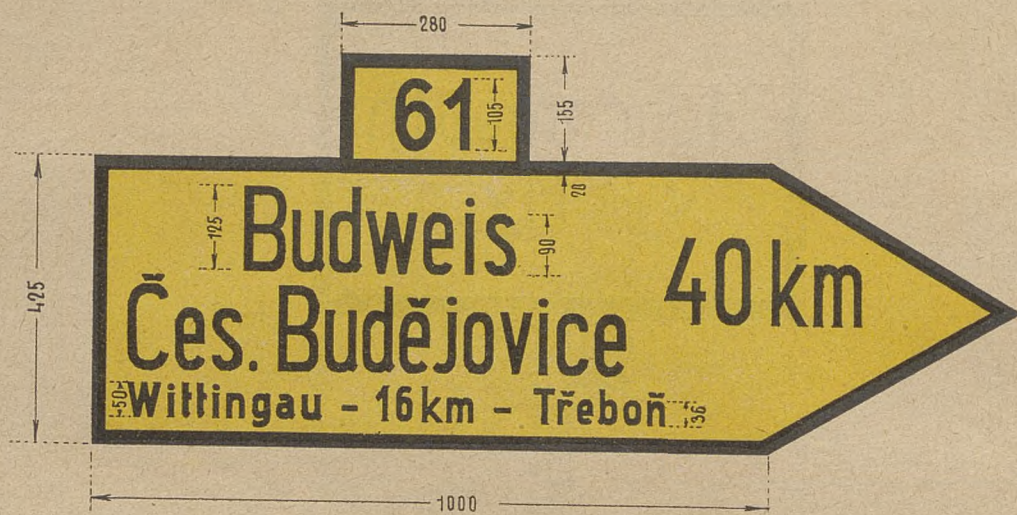

(Rub.)

Míry v milimetrech.

Rozcestníky pro státní silnice (obr. 39 až 41).

Obr. 39.

Obr. 40.

Obr. 41.

Míry v milimetrech.

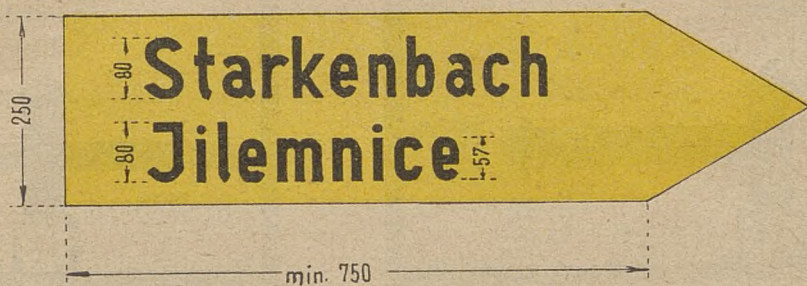
Obr. 42.

Rozcestník pro ostatní zpevnění silnice.

Rozcestníky pro nezpevněné silnice (obr. 43 a 43a).

Obr. 43.

Obr. 43a.

Obr. 44.

Tabulka s číslem státní silnice.

Obr. 45.

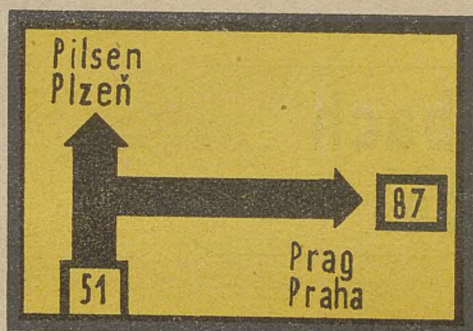

Značka pro okružní nebo sběrné třídy pro dálkovou dopravu.

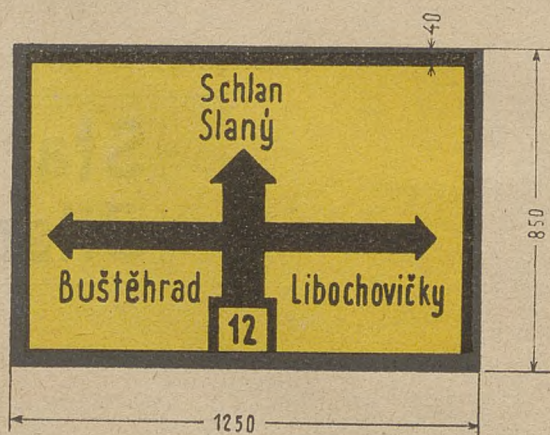
Míry v milimetrech.

Návěsti před rozcestím (obr. 46 až 51).

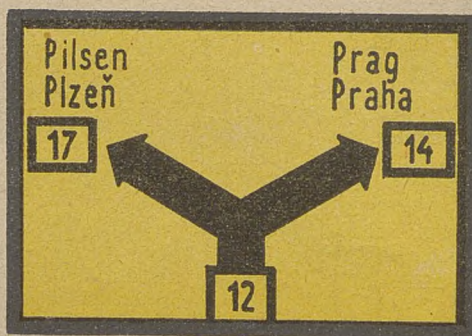
Obr. 46.

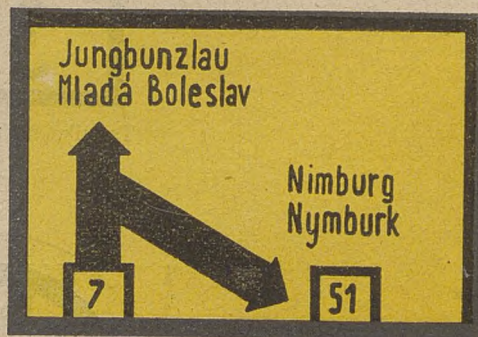
Obr. 47.

Obr. 48.

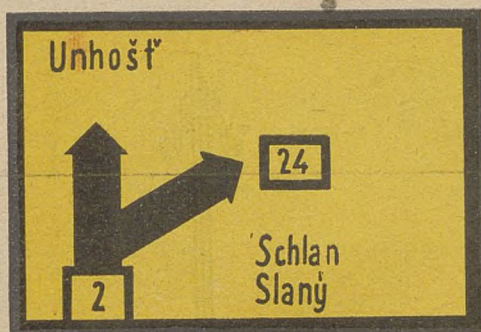

Obr. 49.

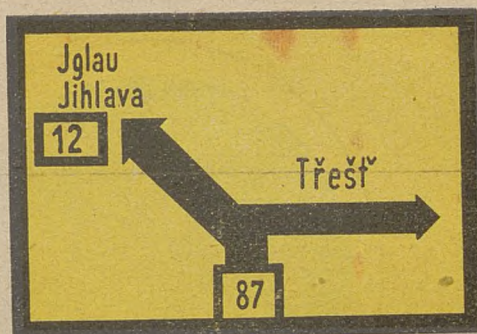

Míry v milimetrech.

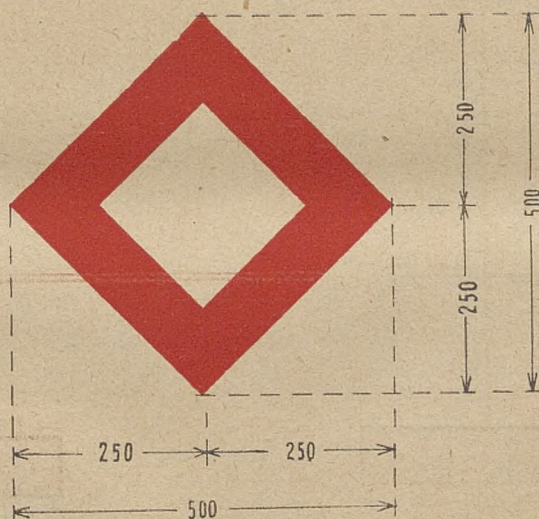
Obr. 50.

Obr. 51.

Obr. 52.

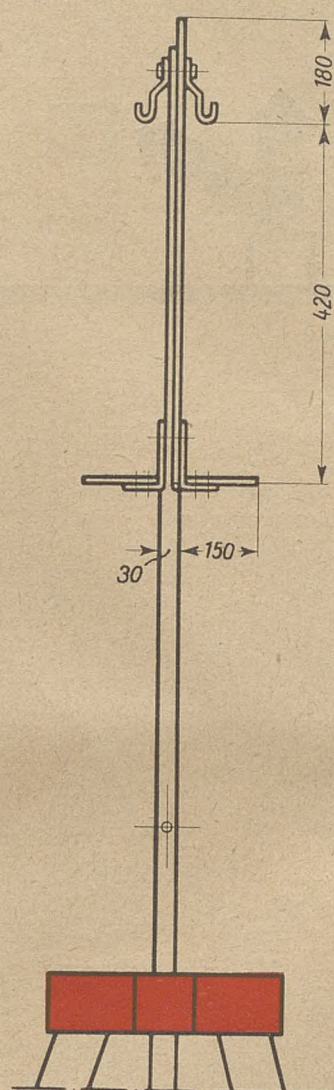
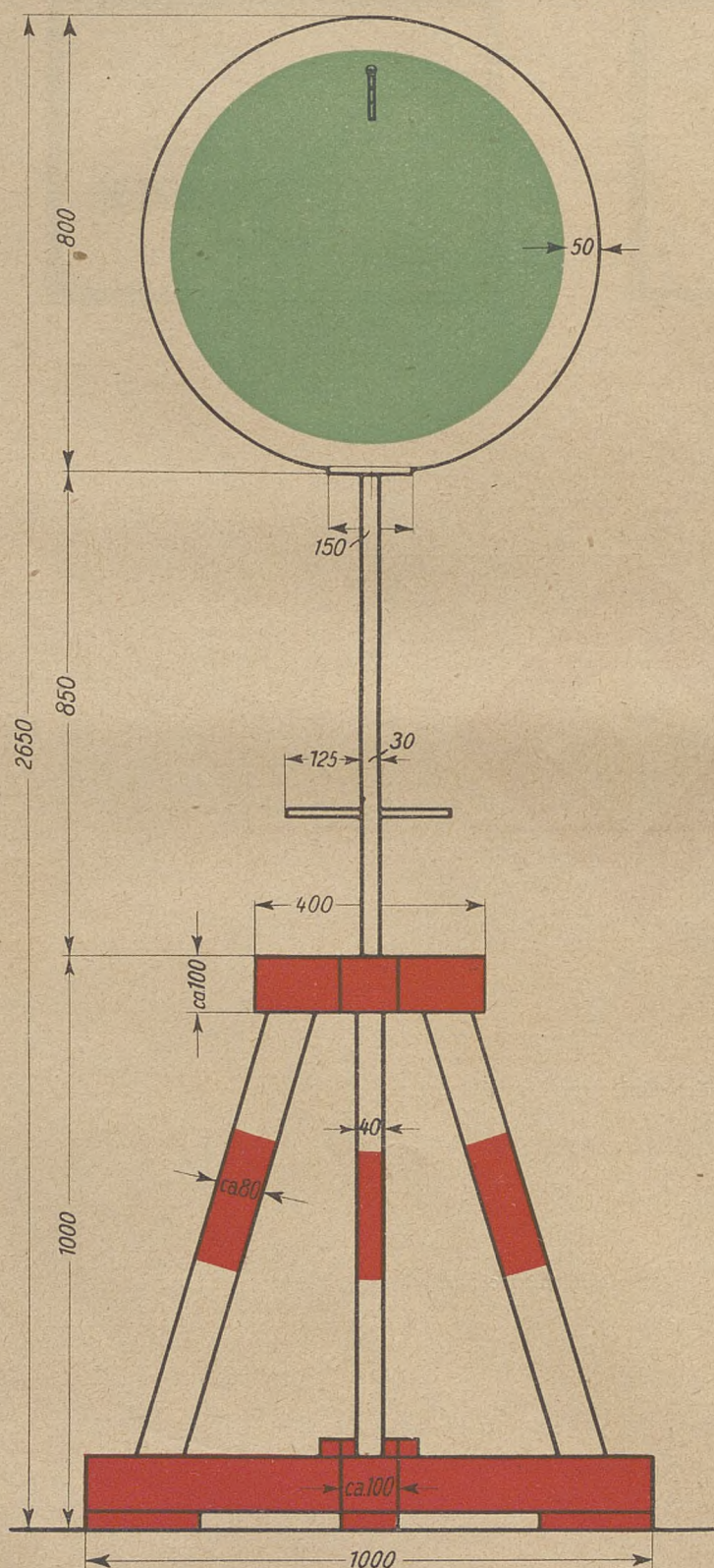
Značka silnice pro hlavní dopravu.

Míry v milimetrech.

IV. Značky pro řízení dopravy při uzavírkách (obr. 53 až 58).

Obr. 53.

Obr. 54.

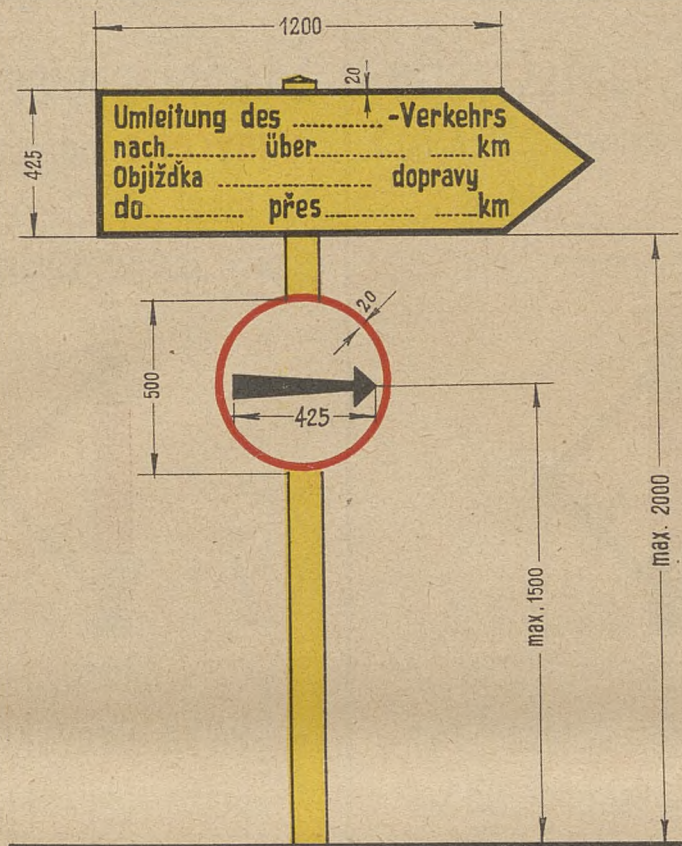

Míry v milimetrech.

Signalizační terče otáčivě upevněné na stojanech pro řízení dopravy při uzavření silnice na polovinu šířky.

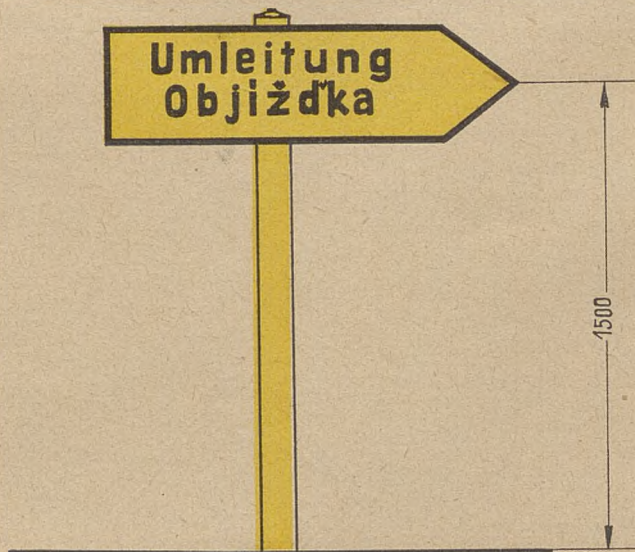
Směrové značky pro objížděky (obr. 55 a 56).

Obr. 55.

Se směrovou šipkou.

Obr. 56.

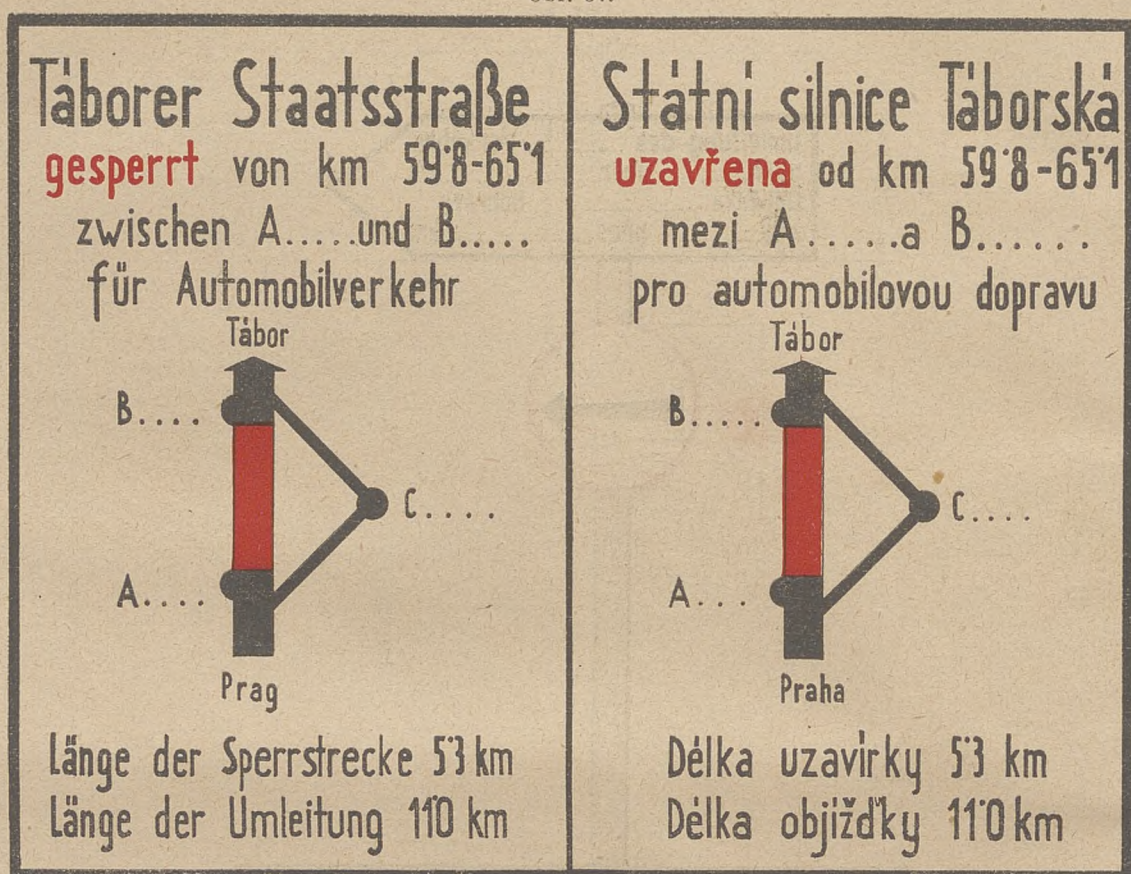

Bez směrové šipky.

Míry v milimetrech.

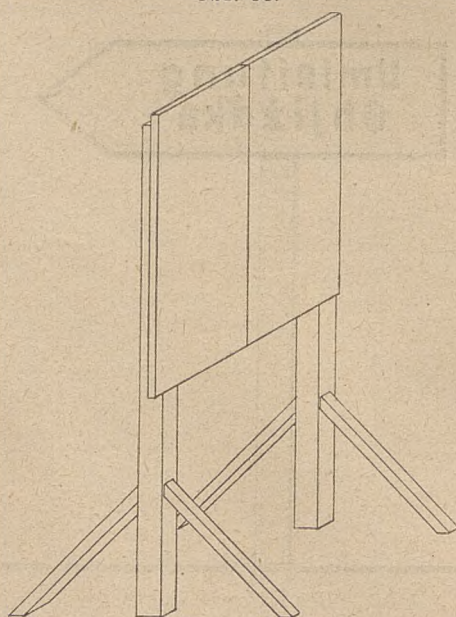
Tabule pro vyznačení objížděk státní silnice (obr. 57 a 58).

Obr. 57.

Náčrt.

Obr. 58.

Stojan.

Míry v milimetrech.